

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme	Teklif
<p>Genel olarak Sıfır Atık Yönetmelik Taslağında kirliliğin önlenmesine yönelik bir çalışma, uygulama yöntemi ve ilkeler bulunmamaktadır. Atığın geri dönüşümü/bertarafı öngörülerek bir sistem oluşturulmaya çalışılmıştır. Taslak Yönetmelikte belirtilen tüm atık grupları ve uygulama yöntemi için güncel çevre mevzuatımızda uygulamalar mevcuttur. Taslak Yönetmeliğin; Atık Yönetimi Yönetmeliği, Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği, Tehlikeli Atıkların, Atık Pil ve Elektrikli/Elektronik Atıkların Yönetimi ve genel anlamda Katı Atıkların Kontrolünü ve Yönetimini kapsayan ilgili çevre mevzuatımızda belirtilen usul, esas ve uygulamalara ilave farklı bir noktası yoktur.</p> <p>Atık oluşumunun önlenmesi, önlemenin mümkün olmaması durumunda atığın en aza indirilmesi, yeniden kullanıma öncelik verilmesi, kaynakların verimli kullanılması, atığın kaynağında ayrı toplanması, etkin toplama sisteminin kurulması ve atıkların geri dönüşümü/geri kazanımının sağlanması için etkin sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasına ve sıfır atık belgesi verilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacı ile oluşturulan Sıfır Atık Yönetmeliği Taslağı değerlendirildiğinde; Ülkemizde Atık Yönetimi sürecinin; Çevre Kanunu ve buna bağlı olarak çıkarılan Atık Yönetimi Yönetmeliği, Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ve diğer ilgili yönetmelik süreçleri ile halihazırda yürütülmekte olduğu, bu kapsamda Sıfır Atık Yönetmeliğinde belirtilen amaç, tanım, kapsam ve uygulama süreçlerinin ilgili Yönetmelik hükümlerinde yer alması nedeni ile ayrıca ihtiyaç olmadığı ancak; içerik olarak belgelendirme sürecinin tanımlandığı ve ilgili yönetmeliklere bağlı olarak bir Belgelendirme uygulaması olarak tasarlanması daha uygun olacaktır.</p>	<p>Yönetmelik taslağı genelinde Çevre Mevzuatı ve İlgili Yönetmelik hükümleri kapsamında yürütülen bir belgelendirme ve farkındalık ve teşvik süreci olarak değerlendirilmesi ve düzenlenmesi uygun olacaktır. Belgelendirme ve Atık Yönetimine ilişkin farkındalık ve teşvik vb . mekanizmaların yönetim süreçleri net tanımlanmalıdır.</p>
<p>Atık Yönetimi ve Uygulamalarını içeren Sıfır Atık Yönetim sürecinin Çevre mühendisliği meslek alanı kapsamında yürütülen bir çalışma olduğu ve bu noktada uygulama, belgelendirme, denetleme sürecinde yetkili, sorumlu teknik personelin Çevre Mühendisi olması zorunluluğu bulunmaktadır. Dolayısıyla yönetmelik kapsamında yürütülen çalışmaları denetlemek, yürütmek, uygulamak, belgelendirmek gibi çalışmalarda görev alacak komisyon, kurul ve çalışma ekibinde yer alacak personel için Çevre Mühendisi ibaresinin belirtilmesi gerekliliği öngörülmektedir.</p> <p>Yönetmelik genelinde; Sorumlu personel, uygulama yöntemi, Yönetim standardı ve belgelendirme</p>	<p>Yönetmelik kapsamında Atık Yönetiminin her alanında ilgili meslek grubu olan Çevre Mühendisleri zorunlu olarak tanımlanmalıdır.</p>

SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ

süreçlerine ilişkin net tanımlamalar bulunmamaktadır.	
<p>Taslak Yönetmeliğin, atık yönetiminde çatı mevzuat uygulaması olması öngörülmüşse öncelikli olarak atıkların kaynağında oluşumunun önlenmesi ve kaynak kullanım verimliliğinin artırılması konularında bir yaklaşım ile ele alınması gerekmektedir. Atık oluşumunu önleyici ve çevreci uygulamaların mali olarak desteklenmesi daha sürdürülebilir bir uygulamayı sağlayabilecektir.</p> <p>Atık yönetimi için kanun ve yönetmelikler uygulanırken, bilgi sistemleri mevcutta kullanılmaktadır. Yönetmelik taslağında yer alan sıfır atık bilgi sistemi diğer atık yönetim sistemleri ile ayrı düşünüldüğünde karışıklığa sebebiyet verebileceğinden, bilgi sistemlerinin tek bir sistemde toplanması ya da sıfır atık bilgi sisteminin var olan bilgi sistemi üzerine entegre edilmesinin uygun olduğu değerlendirilmiştir</p>	<p>Mevcutta bulunan yönetmeliklerle entegre olması durumunda sürekliliği sağlanacaktır. Yeni toplama modeli ele alınmalı ve ekipmanlar mevcut durum göz önünde bulundurularak değerlendirilmelidir. Mevcutta kullanılan ve üretim sahalarında çalışanlar tarafından kültür haline gelmiş toplama modelleri ve ekipman seçimlerinin doğrudan devre dışı bırakılmaması oluşabilecek anlam kargaşasının önüne geçecektir. Sıfır atık uygulamaları bürokrasi olarak minimum seviyede tutulup saha uygulamaları olarak maksimum seviyede tutulmalıdır. Okullarda MEB desteği ile sıfır atık bilinçlendirme eğitimleri hatta dersi ve belli bir müfredatı olmalıdır.</p>
<p>Atık oluşumunun önlenmesi, önlemenin mümkün olmaması durumunda atığın en aza indirilmesi, yeniden kullanıma öncelik verilmesi, kaynakların verimli kullanılması ilkeleri sadece sözde kalıp amaç kısmında yer almıştır. İlgili yönetmelik taslağı içeriğinde yer verilmemiş, gerekli ve öncelikli önem verilmemiştir. Yönetmelik uygulamaları direkt olarak atıkların ayrı toplanması ve yönetimi noktasından başlatılmıştır.</p> <p>Ancak atıkların kaynağında oluşumunun önlenmesi ve/veya yeniden kullanımı atık toplama sistemini ve bertarafının mali yükümlülüğünü etkili bir şekilde azaltan bir uygulamadır. Kaynakların etkili kullanımını sağlar ve toplumda çevre bilincinin temelini oluşturur.</p>	<p>Madde 10 ile başlayan ‘sıfır atık yönetim sisteminin kurulması’ uygulamalarından önce atık oluşumunun kaynağında önlenmesi, etkin kaynak kullanımı ve oluşan atıkların yeniden kullanılması ile ilgili ayrı bir madde eklenmeli, uygulamaya öncelik verilmeli, eğitim desteklenmelidir.</p>
<p>Sıfır atık sisteminin projelendirilmesi, faaliyete geçirilmesi ve yürütülmesi aşamalarındaki finansman modeli belirlenmemiştir.</p>	<p>Sistemin sürdürülebilir olması için finansman modellerinin belirlenmesi gerekmektedir. Sistem kapsamında gerekli makine-ekipman, konteyner, kumbara, poşet vb. kim tarafından temin edileceği belirlenmelidir.</p>
<p>İkinci bölümde tarafların görev, yetki ve yükümlülükleri belirlenmiştir. Bu bölümde atığı üreten vatandaşın sorumluluklarına değinilmemiştir. Sıfır atık sistemine vatandaşın uymadığı durumlarda uygulanacak yaptırım belirtilmemiştir.</p> <p>Belediyelerin yanı sıra mahalli idarelerin de görev ve sorumlulukları tanımlanmalıdır. Belediye,</p>	<p>Görev ve sorumluluk tanımına Mahalli idareler ilave edilerek ilgili tüm tarafların görev ve sorumlulukları tüm yönleri ile Taslak Yönetmeliğin amacına uygun olarak kapsamlı şekilde tanımlanmalıdır.</p>

SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ

<p>Mahalli idare, Bakanlık görev ve sorumlulukları tüm yönleri ile ele alınarak daha geniş tanımlanmalıdır.</p>	<p>Atığın asıl üreticisi olan vatandaşın sıfır atık sistemine uyma zorunluluğu getirilmeli ve aksi durumda cezai yaptırım uygulanmalıdır.</p>
<p>Yönetmelik Taslağında biyo-bozunur atık, tehlikeli atık ve tehlikesiz atık tanımlamaları yapılmıştır. Halihazırda ayrı ayrı yönetmeliklerle toplaması, geri dönüşümü, geri kazanımı ve bertarafı yapılan atıklar, tanımlarda belirtilen 3 tip içinde değerlendirilmesi ön görülmüştür.</p> <p>Ayrıca; Sıfır Atık Yönetmelik Taslağında genel olarak ambalaj atığı ve organik atıklar konu olarak alınmıştır. Özel atıklar içinde değerlendirilen elektrikli ve elektronik atıklar, piller , bitkisel atık yağların halka daha kolay ulaşılabilir alanlarda toplama imkanı sunulmamıştır. Bu atıkların büyük hacimli olanları olduğu gibi okullarda, AVM’lerde, işyerlerinde, ofislerde toplanabilecek küçük hacimlerde olanlar da vardır.</p>	<p>Farklı yönetmeliklere tabi olan atık türlerinin yönetim süreci için ilgili yönetmeliklere atıfta bulunulmalıdır. Şayet Sıfır Atık Yönetmeliği yürürlüğe girmesiyle birlikte mülga olacak yönetmelik varsa ilgili atığın atığın yönetim şekli belirlenmelidir.</p> <p>Özel atıkların da Sıfır Atık Belgesi almakla yükümlü olan bina, ofis, işyeri, konu, okul, AVM’lerde toplama sistemlerine dahil edilmesi gerekmektedir.</p>
<p>Uygulama kapsamında denetimler sırasında tespit edilen uygunsuzluklar aynı zamanda Çevre Mevzuatı kapsamında cezai süreçlere de tabii olabilecektir. Bu kapsamda İdari ve yasal yaptırımlar hususunda ilgili mevzuat hükümlerine bağlılık ve tutarlılık yönü eksik kalmıştır.</p>	
<p>Belediye sınırları içerisinde oluşan atıkların toplanması sistemi için kullanılacak ekipmanların (kumbara, poşet, araç vs) temininde kullanılmak üzere mali bir fon oluşturulmalıdır. Bu fonun geliri de piyasaya sürenlerin resmi beyanlarına (resmi faturalara piyasaya sürülen ambalaj miktarının eklenmesi, ilgili bakanlıklar tarafından bir katsayı belirlenmesi ve piyasaya sürülen ambalaj miktarının bu katsayı ile ilişkilendirilerek ambalaj vergisi adı altında fon oluşturulması ve bu fonun belediyelere aktarılması) dayandırılarak oluşturulacak sistemden temin edilmelidir.</p> <p>Ayrıca, sokak toplayıcılarının hijyenik şartlardan uzak faka bu atıklar üzerinde önemli bir emek kesimi olduğunu biliyoruz. Bu konuda bu yönetmelik ile sokak toplayıcılarının bir yöntemle sisteme entegrasyonu gerekecektir. Bunun için de yalnızca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı değil, İç İşleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı ile üst komisyonlar kurularak özel olarak çalışma yapılması gerekmektedir.</p>	<p>Atıkların toplanması noktasında ilgili belediyelerin toplama maliyetlerini uzun vadede azaltmak için yerli otomat üretimi desteklenmelidir. Nüfus ve konteynır sayısına tabi toplama sisteminin dezavantajları göz önünde bulundurularak vazgeçilmelidir.</p> <p>Sokak toplayıcılarının sistem içine entegrasyonu sağlanmalıdır.</p>
<p>Taslak yönetmelik EK3&EK4 de belirtilen toplama modeli ve atıklara ilişkin verilen örneklerde en az 2 li ayırma sistemi olması yazılmış. Ancak aynı taslak yönetmeliğin Madde 5.b bendi ve ambalaj atıklarının kontrolü yönetmeliği madde 5 f bendi ile çelişkiye düşmektedir.</p>	<p>Diğer atık yönetmelikleri ile çelişkiler kaldırılmalı, yönetmelik yayımlamak yerine herhangi özel bir belgelendirme yapılacaksa sistem standardı şeklinde çalışma yapılması daha uygundur.</p>

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

<p>AMBALAJ ATIKLARININ KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ MADDE 5-f. Sağlıklı bir geri dönüşüm/geri kazanım sisteminin oluşturulması için ambalaj atıklarının kaynağında ayrı biriktirilerek, ayrı toplanması esastır. Ancak, atık getirme merkezlerinde ambalaj atıkları ile aynı biriktirme ekipmanları içerisinde biriktirilmesi Bakanlıkça uygun bulunan atıklar, ambalaj atıkları ile birlikte biriktirilerek toplanabilir.</p>	
<p>Sıfır atık sistemine geçmesi gereken, ancak “Sıfır Atık Belgesi” talep etmeyen / zorunlu olmayan yerlerin de, mevzuat kapsamında ele alınması; Sıfır atık sistemine giriş ve Sıfır atık belge süreci olarak birlikte veya bağımsız başlıklar altında değerlendirilmesi, EK-5 iş akış şeması da bu doğrultuda düzenlenebilir. Ülke çapında geçerli olacak bir mevzuatta, üreticinin boyutuna veya sayı çokluğuna göre sıfır atık uygulama ve denetiminin yapılması, atık yönetiminin etkinliğini azaltacaktır. “Sıfır Atık Belgesi” talep etmeyen / zorunlu olmayan yerlerin, toplamda büyük çapta ayrıştırılmış atık kaynağı olduğu dikkate alınmalıdır.</p>	<p>EK-5 iş akış şeması; EK-5/A: Sıfır Atık Sistemine Giriş ve Kayıt Süreci EK-5/B: Sıfır Atık Belge Süreci Olarak düzenlenebilir</p>
<p>Sıfır Atık Yönetmelik Taslağı içinde kullanılan ifadelerde (5., 6. ve 11. Maddelerde) “sıfır atık yönetim sistemini kurmak” veya (1., 4., 5., 8., 10., 11. ve Geçici 1. Maddelerde ise) “sıfır atık yönetim sistemine geçmek” olarak farklılıklar bulunmaktadır. Sıfır atık sistemine katılımdaki EK-5 sürecinin; EK-6/A,B ile başvuru, ilk EK-7/A,B ile geçiş kaydının alınması, 1 yıl sonraki EK-7/A,B ile belge verilmesi olduğu dikkate alınarak, sıfır atık yönetim sisteminin kurulması ve sisteme geçişin, mevzuat dilinde belirginleştirilmesi yararlı görülmektedir.</p>	<p>Sıfır atık sistemine katılımda; sistemin ‘kurulması’ ve sisteme ‘geçiş’ sınırları, mevzuatta yer alan EK-5 sürecine uygun olarak düzenlenebilir.</p>

Taslak Maddesi	Görüş ve Değerlendirme	Teklif
<p>Amaç MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; atık oluşumunun önlenmesi, önlemenin mümkün olmaması durumunda atığın en aza indirilmesi, yeniden kullanıma öncelik verilmesi, kaynakların verimli kullanılması, atığın kaynağında ayrı toplanması, etkin toplama sisteminin kurulması ve atıkların geri dönüşümü/geri kazanımının sağlanması için etkin sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasına ve sıfır atık belgesi verilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.</p>	<p>Bu Yönetmelik genel olarak Belediyelere sorumluluk yüklemekte ve evsel atıkların ağırlıklı olarak değerlendirildiği ve iyi atık yönetimini teşvik edici bir amaç ve kapsamı bulunmaktadır. Bununla birlikte kaynak tüketiminden başlayarak koruma- kullanma yaklaşımının amaç edinmesi önemlidir.</p> <p>Diğer bir konu ise endüstriyel özellikteki tehlikeli atıkları kapsamamakta ve buna ilişkin bir düzenleme içermemektedir.</p>	<p>AMAÇ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; kaynak kullanımının koruma kullanma yaklaşımı ile azaltılması ilkesinden hareketle, atık oluşumunun önlenmesi, önlemenin mümkün olmaması durumunda atığın en aza indirilmesi, yeniden kullanıma öncelik verilmesi, yeniden kullanım için sanayi bölgelerinde endüstriyel simbiyoz sistemlerin kurulması ve bunun için ihtiyaçların belirlenip talep toplanması, kaynakların verimli kullanılması, atığın kaynağında ayrı toplanması, etkin toplama</p>

SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ

	<p>Oysa çevresel kirliliğin en önemli kaynaklarından biri de endüstriyel özellikteki tehlikeli ve tehlikesiz atıklardır. Sıfır atık hedefine ulaşmak atıkların yönetimi için dögüsel bir yaklaşımın ele alınmasını gerekli kılmaktadır. Taslak yönetimin bir anlam ifade edebilmesi ve tüm mevcut atık yönetime ilişkin mevzuat düzenlemelerine bakıldığında farklı bir yaklaşımın ortaya konmaması halinde bu Taslak Yönetmeliğe ihtiyaç duyulmamaktadır. Bu nedenle Taslak Yönetmeliğin atık üretenden tek tek ele alındığı bir anlayış ile değil, atık üretenden ortaklaşmasını sağlayan kolektif bir yaklaşım ile yeniden ele alınması gerekmektedir.</p> <p>Örneğin, metal sanayi içerisinde başı çeken demir-çelik sektörünün en önemli atığı olan cürufun yaklaşık yarısını oluşturan yüksek fırın cürufu klinker üretiminde kullanılmak üzere çimento fabrikalarına verilebilmektedir. Bu tip tesislerin aynı bölgelerde kurulmasının önünün açılması, teşvik edilmesi ve organizasyonun yapılması, tehlikeli ve tehlikesiz atıkların yönetiminin bu yönetmelikle “sıfır atık belgesi” verilerek yapılmasından daha önemlidir.</p> <p><u>Bu bağlamda sanayide derin araştırmalar yapılmalı ve bunun çıktıklarına göre yönetmelik taslağı “endüstriyel simbiyoz” bakış açısına göre tekrar dizayn edilmelidir. “Sıfır atık” terimi ancak bu şekilde işlerlik kazanacak ve faydalı olacaktır.</u></p>	<p>sisteminin kurulması ve atıkların geri dönüşümü/geri kazanımının sağlanması için etkin sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasına, geliştirilerek yaygınlaştırılmasına, izlenmesine ve sıfır atık belgesi verilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.</p>
--	---	--

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

<p>Kapsam MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, sıfır atık yönetim sistemine ilişkin genel ilkeler, görev, yetki ve yükümlülükler ile sıfır atık belgesi verilmesine ilişkin esas ve kriterlerin belirlenmesi, başvuruların alınması ve değerlendirilmesi ve buna ilişkin iş ve işlemleri kapsar.</p>	<p>Sıfır atığın kavramsal olarak uygulanabilirliği ve hedeflenen sonuçlara ulaşılabilmesi için kapsam maddesinin daha detaylı ve geniş bir alanı tanımlaması gerekmektedir.</p>	<p>Kapsam MADDE 2 – Kapsamın genişletilerek detaylandırılması, çerçevesinin daha net belirlenmesi ve kapsam dışı uygulamalara da madde içinde yer verilmesi önerilmektedir.</p>
<p>Tanımlar MADDE 4 ğ) Geçici depolama: Atıkların, atık üreticisi tarafından işleme tesislerine ulaştırılmadan önce güvenli bir şekilde bekletilmesini,</p>	<p>Güvenli şekilde bekletilmesi ifadesi yerine çevresel etkilenime neden olmayacak şekilde denilmesi daha uygun olacaktır.</p>	<p>Tanımlar MADDE 4 ğ) Geçici depolama: Atıkların, atık üreticisi tarafından işleme tesislerine ulaştırılmadan önce çevresel riskler açısından etkilenime neden olmayacak şekilde bekletilmesini,</p>
<p>Tanımlar MADDE 4 k) Komisyon: Bu Yönetmelik doğrultusunda sıfır atık belgesi verilmesi sırasında gerekli görülmesi halinde yapılacak yerinde incelemelerde görev alacak en az 2 (iki) çevre ve şehircilik il müdürlüğü personelinin oluştuğu komisyonu,</p>	<p>Taslak Yönetmelik kapsamında belgelendirme sürecini yürütecek personelin niteliğinin tanımlanması gerekmektedir. Taslak çalışma kapsamında gerçekleştirilen Atık yönetimi ve Belgelendirilmesi çalışmalarına ilişkin tüm süreçler Çevre mühendisliği Mesleki Uzmanlık alanı kapsamında yürütülen çalışmalardır. Dolayısı ile denetim ve yerinde inceleme çalışmalarını yürütecek olan komisyon üyesi personel çevre mühendisi olmalıdır.</p>	<p>Tanımlar MADDE 4 k) Komisyon: Bu Yönetmelik doğrultusunda sıfır atık belgesi verilmesi sırasında gerekli görülmesi halinde yapılacak yerinde incelemelerde görev alacak en az 2 (iki) çevre mühendisinden oluşacak Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü personelinin oluştuğu komisyonu</p>
<p>Tanımlar MADDE 4 n) Sıfır atık: İsrafın önlenmesini, atık oluşum sebeplerinin gözden geçirilerek atık oluşumunun önlenmesi ve/veya azaltılmasını, daha sürdürülebilir ürünler tercih edilmesini, kaynakların verimli kullanımının sağlanmasını, atığın oluşması</p>	<p>İsraf kelimesi yerine üretim ve tüketim süreçlerinde doğal kaynakların korunması ve kaynak tüketiminin önlenmesi ifadesinin kullanımı, kaynakların yeniden kullanımının önceliklendirilmesi ile çevre ve insan sağlığının korunmasının hedeflenmesi konusunu içeren bir tanımlama yapılması gerekmektedir.</p>	<p>Tanımlar MADDE 4 n) Sıfır atık: Doğal kaynakların korunmasını, kaynak tüketiminin önlenmesini, kaynakların yeniden kullanımının önceliklendirilmesini, atık oluşum sebeplerinin gözden geçirilerek atık oluşumunun önlenmesi ve/veya azaltılmasını,</p>

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

durumunda kaynağında ayrı toplanarak geri kazanımının sağlanmasını kapsayan hedefi,		daha sürdürülebilir ürünler tercih edilmesini, atığın oluşması durumunda kaynağında ayrı toplanarak geri kazanımının sağlanması ile çevre ve insan sağlığının ve doğal kaynakların korunmasını kapsayan hedefi,
Tanımlar MADDE 4 o) Sıfır atık belgesi: Bu Yönetmelikte yer alan hususlar çerçevesinde sıfır atık yönetim sistemini kuran yerlere verilecek belgeyi,	Bu Yönetmelikte yer alan hususlar çerçevesinde sıfır atık yönetim sistemini kuran yerler; EK-5 ile belirtilen sürece göre sadece “Sıfır atık yönetim sistemine geçtiği yerler kayıt altına alınır.” Sıfır atık belgesi ise 1 yıllık faaliyeti müteakip verilmektedir. Bu nedenle ilgili sürecin, tanıma yansıtılması uygun görülmektedir.	Tanımlar MADDE 4 o) Sıfır atık belgesi: Bu Yönetmelikte yer alan hususlar çerçevesinde sıfır atık yönetim sistemi kayıt altına alınan yerlerin 1 yıllık faaliyetini müteakip verilecek belgeyi,
Tanımlar MADDE 4 p) Sıfır atık bilgi sistemi: Sıfır atık yönetim sistemini uygulayan yerleri kayıt altına almak, bu kapsamda toplanan atıkların izlenebilirliğini sağlamak ve sıfır atık yönetim sistemini kuran yerlere sıfır atık belgesi vermek amacıyla Bakanlıkça oluşturulan çevrimiçi kayıt sistemini,	Tanım itibari ile izlenebilirlik sadece toplanan atıkların izlenebilirliğini sağlamayı hedeflemektedir. Oysa atık yönetim hiyerarşisinde atık oluşumu sonrası yapılan işlemlerden önce önleme, azaltma gibi atıkların yönetimini ifade eden bir yaklaşımın sağlanmasını içeren bir tanımlamanın yapılması gereklidir. Bilgi sisteminin sadece sistemi uygulayan değil uygulaması gereken yerleri de kayıt altına alması beklenmelidir.	Tanımlar MADDE 4 p) Sıfır atık bilgi sistemi: Sıfır atık yönetim sistemini uygulayan/ uygulayacak yerleri kayıt altına almak, bu kapsamda yönetilen atıkların izlenebilirliğini sağlamak ve sıfır atık yönetim sistemini kuran yerlere sıfır atık belgesi vermek amacıyla Bakanlıkça oluşturulan çevrimiçi kayıt sistemini,
Tanımlar MADDE 4 r) Sıfır Atık Koordinasyon Kurulu: Bu Yönetmelik doğrultusunda yürütülen çalışmaları ve uygulamaları değerlendirmek ve yönlendirmek amacıyla Bakanlık temsilcisinin başkanlığında toplanan kurulu,	Sıfır Atık Koordinasyon Kurulunun çalışma Yöntemi, üyeleri ve şekli net olarak tanımlanmalıdır. Mesleki uzmanlık alanı olarak Çevre Mühendisleri Odası kurul kapsamında yer almalıdır.	Tanımlar MADDE 4 r) Sıfır Atık Koordinasyon Kurulu: Bu Yönetmelik doğrultusunda yürütülen çalışmaları ve uygulamaları değerlendirmek ve yönlendirmek amacıyla Bakanlık, Üniversiteler, Yetkilendirilmiş Kuruluşlar, Sektör Temsilcileri, Çevre Mühendisleri Odası

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

		temsilcisi katılımı ile toplanan kurulu
<p>Tanımlar MADDE 4</p> <p>s) Sıfır atık toplama sistemi: Evlerden ya da içerik veya yapısal olarak benzer olan ticari, endüstriyel işletmeler ile kurumlardan kaynaklanan; kağıt-karton, cam, metal, plastik ve kompozit atıklar ile diğer atıkların, en az ikili olmak üzere, ayrı olarak biriktirildiği ve toplandığı sistemi</p>	<p>Sıfır atık toplama sistemi tanımı özel atıkları kapsamamaktadır.</p> <p>Evler, ticari ve endüstriyel işletmelerde atıkların en az ikili sistemle toplanabileceği belirtilmiştir. Bu maddede 1. Sınıf olarak kağıt-karton, cam, metal, plastik ve kompozit atıklar; 2. Sınıf olarak diğer atıklar belirlenmiştir. Diğer atık kategorisinin hangi atık türlerini kapsadığı belirtilmediği için organik atık, tehlikeli atık, atık yağ, atık pil, elektronik atık gibi özel atıklarda bu kapsamda biriktirilebilecektir. Birbirine karıştırılmaması gereken kirlilik etkileri yüksek olan bu atıkların yönetilememe durumu oluşabilecektir. Bu nedenle Sıfır atık toplama sistemi oluşturulurken “en az ikili olmak üzere” ibaresi kaldırılmalıdır. Toplanmanın yetkili kurumları içerdiğini ifade edecek şekilde tanımlama yapılmalıdır. Ayrıca atık getirme merkezi/ toplama noktası tanımı ilave olarak yapılmalıdır.</p>	<p>Tanımlar MADDE 4</p> <p>s) Sıfır Atık Toplama Sistemi: Evlerden ya da içerik veya yapısal olarak benzer olan ticari, endüstriyel işletmeler ile kurumlardan kaynaklanan; kağıt-karton, cam, metal, plastik ve kompozit ambalaj atıkları ve özel atıklar ile diğer atıkların ayrı olarak biriktirildiği ve belediye il özel idaresi/lisanslı firmalarca toplandığı sistemi</p>
<p>Tanımlar MADDE 4</p> <p>ş) Sıfır atık yönetim sistemi: Atık oluşumunun önlenmesinden başlayarak atık durumuna geldikten sonra oluşan tüm atıkların özelliğine ve türüne göre kaynağında ayrı toplanarak çevre lisanslı atık işleme tesislerine gönderilmesine kadar geçen süreci içeren ve sıfır atık yaklaşımını hedef alan, ek-2’de örneklenen yönetimi,</p>	<p>Tanımının mutlaka sıfır atık hedefine ulaşmak üzere asgari atık yönetimi tanımını içermesi beklenmektedir.</p>	<p>Tanımlar MADDE 4</p> <p>ş) Sıfır atık yönetim sistemi: Atık oluşumunun sıfıra indirgenmesi amacına yönelik olmak üzere ve atık oluşumunun önlenmesinden başlayarak kaynağında azaltılması, yeniden kullanılması, özelliğine ve türüne göre ayrılması, biriktirilmesi, toplanması, geçici depolanması, taşınması, ara depolanması, geri dönüşümü, geri kazanılması, bertarafı,</p>

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

		bertaraf işlemleri sonrası izlenmesi, kontrolü ve denetimi faaliyetleri sürecini içeren entegre yönetim sistemi,
Tanımlar MADDE 4 t) Tehlikeli atık: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin Ek-3/A'sında yer alan tehlikeli özelliklerden birini ya da birden fazlasını taşıyan, aynı Yönetmeliğin ek-4'ünde altı haneli atık kodunun yanında yıldız (*) işareti bulunan atıkları,	Tehlikeli atıklar olarak tanımlanan atık türleri, farklı yönetmeliklerle, farklı izin ve lisansa tabi atık işleme tesisleri tarafından geri kazanılmakta/dönüştürülmekte ve/veya bertaraf edilmektedir. Farklı tehlikeli atıkların tek başlık altında toplanılarak aynı biriktirme ekipmanında biriktirilmesi ve/veya toplanması zararlı çevresel etkilere sebep olacaktır.	Tanımlar MADDE 4 GENEL ÖNERİ Tehlikeli atıkların alt başlıklar altında kategorize edilmesi ve ayrı toplanması gerekmektedir.
Tanımlar MADDE 4 u) Tehlikesiz atık: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin ek-4 atık listesinde yıldız (*) işareti bulunmayan atıkları,	t Bendine benzer olarak u Bendinde de "Tehlikeli Kabul Edilen Atıkların Özellikleri (EK-3/A) tablosundaki niteliklerin taşınmadığı atıklar" olarak ayrıntılı belirtilmelidir. Atık Yönetimi Yönetmeliğinde yıldız (*) işareti bulunmayan birçok atık kodu mevcuttur. Bu atık kodları farklı lisanslara tabi olarak yönetilmektedir. Ambalaj atıkları Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında "tehlikesiz atık" olarak değerlendirilmiş ve ambalaj atığı olarak isimlendirilmemiştir. Toplama sisteminin en büyük hacmini ambalaj atıkları oluşturmaktadır. Tanımlanmayan bu atıkların toplama işinin kim tarafından yapılacağı, biriktirme ekipmanlarının kim tarafından temin edileceği, finansmanının kim tarafından sağlanacağı konusu belirsizdir.	Tanımlar MADDE 4 u) Tehlikesiz atık: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin Tehlikeli Kabul Edilen Atıkların Özellikleri (EK-3/A) tablosunda yer alan tehlikeli özelliklerden birini ya da birden fazlasını taşımayan, aynı Yönetmeliğin Atık Listesi (EK-4) tablosunda yıldız (*) işareti bulunmayan atıkları, GENEL ÖNERİ: Tehlikesiz atıklar alt başlıklar altında kategorize edilmelidir. Atıkların tabi oldukları yönetmeliklerdeki tanımları Sıfır Atık Yönetmeliğinde de aynı şekilde yer almalıdır.
Tanımlar MADDE 4	Taşımanın amacı herhangi bir yer değildir. Amaç işleme tesisine iletmek olduğundan ve	Tanımlar MADDE 4

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

ü) Toplama: Atıkların ayrı toplandığı yerlerden taşınması amacıyla alınmasını,	biriken atıkları da içerdiğinden bu ifadenin tanıma ilave edilmesi gerekmektedir.	ü) Toplama: Atıkların ayrı toplandığı/ biriktirildiği yerlerden atık işleme tesisine taşınması amacıyla alınmasını,
Tanımlar MADDE 4 v) Yeniden kullanım: Ürünlerin ya da atık olmayan bileşenlerin tasarlandığı şekilde aynı amaçla kullanıldığı herhangi bir işlemi,	Tanımlama Atık Yönetimi Yönetmeliği ile aynıdır. Ancak yeniden kullanım sadece aynı amaçla kullanımı ifade etmemektedir. Basit bir yaklaşımla yoğurt kabı saksı olarak, kullanılmayan CD' ler dekoratif ürünler olarak, cam şişeler dekoratif objeler olarak kullanılabilir. Dolayısı ile bu tanımın kısıtlayıcı değil yeniden kullanımı teşvik edici şekilde yapılması daha uygun olacaktır.	Tanımlar MADDE 4 v) Yeniden kullanım: Ürünlerin ya da atık olmayan bileşenlerin fiziksel değişimler dışında bir değişiklik yapılmaksızın tasarlandığı amaç dışında ancak tasarımdaki bütünlüğü korunarak başka şekilde kullanıldığı herhangi bir işlemi
Madde 4- İlave	Taslak Yönetmeliğin genel olarak evsel ve ticari atıkların ağırlıklı olarak değerlendirildiği ve iyi atık yönetimini teşvik edici bir amaç ve kapsamı bulunmaktadır. Fakat çevresel kirliliğin asıl kaynağı endüstriyel özellikteki tehlikeli ve tehlikesiz atıklardır. Sıfır atık hedefine ulaşmak atıkların yönetimi için dögüsel bir yaklaşımın ele alınmasını gerekli kılmaktadır. Taslak yönetimin bir anlam ifade edebilmesi ve tüm mevcut atık yönetime ilişkin mevzuat düzenlemelerine bakıldığında farklı bir yaklaşımın ortaya konmaması halinde bu Taslak Yönetmeliğe ihtiyaç duyulmamaktadır. Bu nedenle Taslak Yönetmeliğin atık üretenlerin tek tek ele alındığı bir anlayış ile değil, atık üretenlerin ortaklaşmasını sağlayan kolektif bir yaklaşım ile yeniden ele alınması gerekmektedir. Bu nedenle Taslak metinde en azından endüstriyel simbiyoz tanımının yapılması uygun olacaktır.	Madde 4- İlave Endüstriyel simbiyoz sistem: birbirlerinin ürün ve atıklarını (madde ve enerji) kullanan aynı bölgede bulunan endüstriyel işletmeler

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

Madde 4- İlave	Taslak metinde bina ve yerleşke ifadesi kullanılmaktadır. Tam olarak neyi kapsadığı net değildir. Metin içinde ya daha net ifade kullanılması ya da tanımının yapılması uygun olacaktır.	Madde 4- İlave Bina ve yerleşkeler: Yönetmelik kapsamında ifade edilmek istenen, yönetmelik kapsamına giren tüm faaliyet ve tesisleri de kapsayacak şekilde bir tanımlama yapılması gerekmektedir.
Madde 4- İlave	Ayrı toplama ile birlikte biriktirme ve biriktirme ekipmanı metin içinde geçmekte olup neyi ifade ettiğinin tanımlanması uygun olacaktır.	Madde 4- İlave Biriktirme ekipmanı: atıkların oluşum noktasında tür ve özelliğine göre ayrı ayrı biriktirildiği, atığın çevresel etkilenime neden olmaksızın biriktirilmesini sağlayacak özellikteki ekipmanı
Genel İlkeler MADDE 5 – (1) a) Sıfır atık yönetim sisteminde öncelikle atık oluşumunun önlenmesi, önlemenin mümkün olmaması durumunda atığın en aza indirilmesi, israfın önlenmesi ve yeniden kullanıma öncelik verilerek kaynakların verimli kullanılması esastır.	İsraf yerine koruma- kullanma yaklaşımı çerçevesinde kaynak koruma ifadesi daha uygun olacaktır.	Genel İlkeler MADDE 5 – (1) a) Sıfır atık yönetim sisteminde öncelikle atık oluşumunun önlenmesi, önlemenin mümkün olmaması durumunda atığın en aza indirilmesi, doğal kaynakların korunması ve yeniden kullanıma öncelik verilerek kaynakların verimli kullanılması esastır.
Genel İlkeler MADDE 5 – (1) c) Sistem kapsamında tüm atıklar entegre bir şekilde ele alınır ve her atığın ilgili mevzuatı doğrultusunda yönetimi sağlanır.	“Entegre atık yönetimi” kavramı, Sıfır Atık Projesinin temel ilkelerini ve metodolojisini kapsadığından, ilgili madde içinde tanımlanmalı veya Tanımlar maddesi altında açıklanmalıdır.	Genel İlkeler MADDE 5 – (1) c) Sistem kapsamında atıklar (ayrı biriktirme, toplama, taşınma, aktarma, ayrıştırma, geri dönüştürme, geri kazanma ve nihai olarak bertaraf faaliyetlerini yapan kurum ve kuruluşların sorumluluklarının önceden belirleneceği, ekonomik değer oluşturacak ve

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

		<p>esnek çözümler getirecek şekilde tek bir plan çerçevesinde) ele alınır ve her atığın ilgili mevzuatı doğrultusunda entegre atık yönetimi sağlanır.</p> <p>Veya</p> <p>Tanımlar MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;</p> <p>...</p> <p>İLAVE: Entegre atık yönetimi: Atığın ayrı biriktirilmesi, toplanması, taşınması, aktarılması, ayrıştırılması, geri dönüştürülmesi, geri kazanılması ve nihai olarak bertaraf edilmesi faaliyetlerini yapan kurum ve kuruluşların sorumluluklarının önceden belirlendiği, ekonomik değer oluşturacak ve esnek çözümler getirecek tek bir plan çerçevesinde gerçekleştirilmesini, ifade eder.</p>
<p>Genel İlkeler MADDE 5 – (1) d) Sıfır atık yönetim sisteminin geliştirilmesi, yaygınlaştırılması, bilinç ve farkındalık oluşturulması için çevre politikaları geliştirilir.</p>	<p>Çalışma hedefi doğrultusunda; eğitim, bilinçlendirme, farkındalık çalışmalarına ilave olarak , depozito sistemi, geri kazanılabilir atıklar karşısında alternatif imkanlar sağlanması; kent kart yükleme vb ödül sistemi gibi teşvik mekanizmalarının da yönetilmesi gerekmektedir.</p>	<p>Genel İlkeler MADDE 5 – (1) d) Sıfır atık yönetim sisteminin geliştirilmesi, yaygınlaştırılması, bilinç ve farkındalık oluşturulması için çevre politikaları uygulama yöntemleri geliştirilir</p>
<p>Genel İlkeler MADDE 5 – (1) f) Bu Yönetmeliğin ek-1’inde belirtilen yerlerin uygulama takvimi doğrultusunda, Yönetmeliğin ek-7/A’sında yer alan ön şartları sağlayarak sıfır atık</p>	<p>Bu Yönetmeliğin EK-1’inde belirtilen yerlerin uygulama takvimi; ilgili gruplar için muhtemelen esnek bir başlangıç zamanı tanımak adına sadece yıl ibaresiyle yetinmektedir. Uygulama takviminde yer alan</p>	<p>Genel İlkeler MADDE 5 – (1) f) Sıfır atık yönetim sistemine Uygulama Takvimi (EK-1)’inde belirtilen gruplar ve takvim yılı doğrultusunda olmak üzere,</p>

SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ

<p>yönetim sistemine geçmeleri zorunludur. Belirtilen tarihten sonra faaliyete geçen söz konusu yerler ise faaliyet başlangıç tarihinden itibaren bir yıl içerisinde sıfır atık yönetim sistemine geçerler.</p>	<p>grupların sisteme geçiş tarihleri de birer yıllık periyotlarla değerlendirilmektedir.</p> <p><u>Takvim Yılı</u>; Ocak ayının birinci günü başlayıp Aralık ayının son günü biten süre olarak tanımlandığında;</p> <p>A-Genel olarak belirtilen bir takvim yılı, o yılın Ocak ayında sıfır atık uygulamasına geçilmiş olmasını gerektirir.</p> <p>B-Eğer takvim yılı, sıfır atık uygulamasına geçişin bir yıl içinde herhangi bir tarihte olması esnekliğini taşıyorsa, Grup A'nın yılsonunda yapacağı geçişte, Grup B için öngörülen takvimi uygulanmış sayılmalıdır.</p> <p>Periyotlarla gruplara verilen süreler aynı olduğundan, sıfır atık açısından önemli olan bir yerin, bir sonraki grubun tarihine kadar beklemesine yol açılabilir. Diğer taraftan, yönetmeliğin çıkışıyla birlikte, ilk uygulamaya maruz sıfır atık üreticisi olan yerler, 2019 takvim yılını sağlarken, 1 yıllık geçiş süresini kullanmaları mümkün değildir. Bu durumda 2019 yılında yeni faaliyete geçen yerler ile aralarında uygulama süre farkı doğacaktır.</p> <p>Esasen, sıfır atık yönetimine geçişin sürecinde sıfır atık belgesi adayının geçici depolama alanı ve biriktirme ekipmanları (kumbara veya konteynırlar) ile yetkili atık toplama firması ile bir anlaşma yapmasından ibaret yükümlülüğü dikkate alındığında bir yıldan daha az bir süre</p>	<p>Yönetmeliğin ek-7/A'sında yer alan ön şartları sağlayarak geçilir. Belirtilen takvim yılından sonra faaliyete geçen söz konusu yerler ise faaliyetini takibeden takvim yılında sıfır atık yönetim sistemine geçerler.</p> <p>Veya;</p> <p>Genel İlkeler</p> <p>MADDE 5 – (1) Sıfır atık yönetim sistemine ilişkin genel ilkeler şunlardır:</p> <p>...</p> <p>f) Sıfır atık yönetim sistemine Uygulama Takvimi (EK-1)'inde belirtilen gruplar ve takvim yılı doğrultusunda olmak üzere, aynı Yönetmeliğin ek-7/A'sında yer alan ön şartları en fazla 3 aylık sürede sağlamak suretiyle geçilir. Belirtilen takvim yılından sonra faaliyete geçen söz konusu yerler, en fazla 3 aylık sürede ön şartları sağlamak suretiyle faaliyetini takibeden takvim yılında sıfır atık yönetim sistemine geçerler.</p>
---	---	---

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

	<p>gerekmektedir. Bu bağlamda, sıfır atık başvurularında veya uygulamanın denetlenmesinde yerinde tespit edilen noksanlıkların giderilmesi için (12. Madde kapsamında) adaya en fazla 3 ay olarak verilen iyileştirme süresinin dikkate alınması gerekir.</p>	
<p>Genel İlkeler MADDE 5 – (1) g) Belediyelerin Yönetmeliğin ek-7/B'sinde yer alan ön şartları sağlayarak sıfır atık yönetim sistemine geçmeleri zorunludur.</p>	<p>Belediyelerin sıfır atık yönetim sistemine geçmeleri zorunlu olduğu belirtilmesine karşın, geçiş için herhangi bir takvim verilmemiştir.</p> <p>Atık miktarı olarak daha ziyade kentlerden gelenlerin yüksek metrajlarda olacağı dikkate alındığında; Projenin hedeflerine, kayda değer olmayan bertaraf sonuçları alınmak suretiyle ulaşılmasını engelleyebilir.</p> <p>Diğer taraftan, özel kuruluşların vereceği atıkların nihai toplayıcısı olması nedeniyle, sokaklardaki ayrık toplama merkezlerinin yanı sıra, depolama ve nihai bertaraf tesislerini de sistemin bir halkası olarak zamanında gerçekleştirmek zorundadır. Bu süreçte ortaya çıkacak bir aksama, bir yerleşime ait tüm sistemin işletilmesini önleyecektir. Bu nedenle, sıfır atık sisteminin ilk aşaması olan kaynağında ayrıştırma ve toplama altyapısı için bir uygulama takviminin verilmesi, belediyeler için bir zorunluluktur.</p>	<p>Genel İlkeler MADDE 5 – (1) g) Belediyelerin Yönetmeliğin ek-7/B'sinde yer alan ön şartları sağlayarak sıfır atık yönetim sistemine geçmeleri zorunludur. Belediyeler, söz konusu yönetim sisteme ait kaynağında ayrıştırma ve toplama altyapısının kurulmasında Uygulama Takvimi (EK-1)'indeki Grup A kapsamında değerlendirilir.</p>
<p>Genel İlkeler MADDE 5 – (1) h) Sıfır atık yönetim sistemine geçen yerlerden; 100 bin üzeri nüfusa sahip belediyeler ile alışveriş</p>	<p>Sıfır Atık Yönetmelik Taslağının Ek 1 inde; Grup A - 2019 yılında, Grup B – 2020 yılında, Grup C – 2021 yılında uygulamaya geçiş zorunluluğu olmasına rağmen bu grumlarda</p>	<p>Genel İlkeler MADDE 5 – (1) Madde 5 h bendi ve Ek 1 de yer alan noktalar</p>

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

merkezleri, havalimanları, limanlar, marinalar, 4 ve 5 yıldızlı oteller Yönetmeliğin üçüncü bölümünde belirtilen esaslar çerçevesinde Sıfır Atık Belgesi almakla yükümlüdür. Diğer yerler talep etmeleri halinde sıfır atık belge müracaatında bulunabilir	bulunan bazı noktalar Madde 5 in h bendinde yer almamaktadır. Uygulamaya geçenlerin sıfır atık belgesi alma zorunluluğu olmaması anlamına gelmemektedir. Bu durumda uygulamayı yapanların takibini zorlaştıracaktır.	aynı olmalıdır. Uygulamaya geçiş sürelerinin madde altında tanımlanması daha uygun olacaktır.
Genel İlkeler MADDE 5 – (1) ı) Sıfır atık yönetim sistemini kendi imkanları ile kuran ve/veya kurduran yerler sıfır atık yönetim sistemi kapsamında biriktirdikleri atıklarını herhangi bir çevre lisanslı atık işleme tesisine verebilirler. Söz konusu sistemin belediye tarafından kurulması halinde biriktirilen atıklar belediyenin toplama sistemine verilir	İlgili maddede geçen “verebilirler” kelimesi keyfiyet yaratabileceğinden kesin tanımlamalarla ifade edilmelidir. Sıfır Atık Sistemini Uygulayan Belediye tanımlaması Atık Yönetimi Yönetmeliği ile çelişki oluşturmaktadır. Mevzuat hükümlerine göre Atıkların kaynağında ayrı olarak toplanması ve Belediyeler tarafından atık getirme merkezleri kurulması zorunludur. İlgili İfadeler düzenlenmelidir.	Genel İlkeler MADDE 5 – (1) Sıfır atık yönetim sistemini kendi imkânları ile kuran ve/veya kurduran yerler sıfır atık yönetim sistemi kapsamında biriktirdikleri atıklarını herhangi bir çevre lisanslı atık işleme tesisine ya da belediye kapsamında kurulan tesislere vermek zorundadır.
Genel İlkeler MADDE 5 – (1) ğ) Sıfır atık yönetim sistemine geçen, Yönetmeliğin ek-1 uygulama takviminde yer alan yerler ile belediyeler tarafından sıfır atık yönetim sistemi ile ilgili gerçekleştirilen çalışmalara ilişkin bilgiler 6 aylık dönemler halinde sıfır atık bilgi sistemi üzerinden beyan edilir	Beyan çalışmaları kapsamında; Ambalaj atıklarının miktarlarının belirlenmesi için kullanılacak sistemin detaylı bir şekilde açıklanması gerekmektedir. Sıfır Atık Beyan Sistemi kapsamında tanımlama ve işleyişe ilişkin bilgi ve atıf bulunmalıdır.	Genel İlkeler MADDE 5 – (1) Uygulama planlanırken mevcut atık beyan sistemlerine uyum ve bağlantısı göz önünde bulundurulmalıdır.
Bakanlığın görev ve yetkileri MADDE 6 – (1) Bakanlık; a) Sıfır atık yönetim sisteminin geliştirilmesi, iyileştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına ilişkin program ve politikaları saptamak, kılavuzlar hazırlamak, eğitim düzenlemek/düzenletmekle,	Bakanlığın görevlerinin daha stratejik olarak ve daha geniş kapsamlı tanımlanması gerekmektedir. Sürecin izlenmesi, sıfır atık yönetim sisteminin tasarım, planlama ve uygulama kriterlerinin belirlenmesi gibi unsurları da içermelidir.	Bakanlığın görev ve yetkileri MADDE 6 – (1) Bakanlık; a) Sıfır atık yönetim sisteminin tasarım, planlama, uygulama ve değerlendirme kriterlerinin belirlenmesi, sistemin geliştirilmesi, iyileştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına ilişkin strateji, program ve

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

		politikaları saptamak, uygulama kılavuzları hazırlamak, eğitim düzenlemek/düzenlettirmekle,
Bakanlığın görev ve yetkileri MADDE 6 – (1) Bakanlık; b) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik işbirliği ve koordinasyonu sağlamak ve gerekli idari tedbirleri almakla,	Uygulamaya yönelik altyapının oluşturulması da Bakanlığın görevleri arasında yer almalıdır. Sistemin sürdürülebilirliğini sağlanması için gerekli finans modeli ve teşvik unsurlarının belirlenmesi ve kullanılmasına ilişkin esasların netleştirilmesi de Bakanlığın görevleri arasında tanımlanmalıdır.	Bakanlığın görev ve yetkileri MADDE 6 – (1) Bakanlık; b) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, finans modelinin ve teşvik unsurlarının belirlenmesini, uygulamaların izlenmesi ile ilgili altyapıyı oluşturmak ve gerekli idari tedbirleri almakla,
Bakanlığın görev ve yetkileri MADDE 6 – (3) Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda sıfır atık belge başvurularının değerlendirilmesi ve belge verilmesi hususundaki İl Müdürlüklerinin görev ve yetkilerini değerlendirme kurum/kuruluşlarına devredebilir. Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.	Bu maddede İl Müdürlüklerinin görev ve yetkilerini değerlendirme kurum/kuruluşlarına devredebilir ibaresi ile “değerlendirme kuruluşu” adında yeni oluşumların gerekliliğini doğurmaktadır. Taslak Yönetmelik ile getirilen uygulama kamusal denetimi de içerdiğinden devredilemez. O nedenle bu madde kalkmalıdır. Aksi durumda Atık Yönetimi sürecini Yönetmek üzerine yürütülen bir çalışmayı değerlendirecek Kurum kuruluşun teknik ve idari yetkinlikleri tanımlanmalıdır. Süreç yalnızca belgelendirme süreci olarak değerlendirildiği takdirde çalışma amacına sağlıklı ulaşamayacaktır. Çevre Mühendisliği mesleki uzmanlık alanı olan bu çalışmalar ile ilgili yetki devri tanımlaması yapılan kurum/ kuruluşların çevre mühendisi çalıştırma zorunluluğu ve Çevre mühendisleri Odasından BTB Alma zorunluluğu aranması gerekmektedir.	
İl müdürlüklerinin görev ve yetkileri MADDE 7 – (1) İl müdürlükleri; d) Sıfır atık belgesi verilen yerlerin belge esaslarına uygun çalışıp çalışmadığını denetlemekle, aykırılık tespit edilmesi halinde bu Yönetmeliğin 12’inci maddesini uygulamakla ve Bakanlığa bilgi vermekle,	Sıfır atık belgesi talep etmeyen/ zorunlu olmayan yerlerin de, belge esaslarına uygun çalışıp çalışmadığı denetlenmelidir.	İl müdürlüklerinin görev ve yetkileri MADDE 7 – (1) İl müdürlükleri; d) Yönetmelik kapsamına giren veya gönüllü olarak sistemi uygulayan yerlerin Yönetmelik esaslarına uygun çalışıp çalışmadığını denetlemekle, aykırılık tespit edilmesi halinde bu Yönetmeliğin 12’inci maddesini uygulamakla ve

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

		Bakanlığa bilgi vermekle,
Belediyelerin görev ve yetkileri MADDE 8 – (1) Büyükşehir belediyeleri, sıfır atık yönetim sisteminin geliştirilmesi, iyileştirilmesi ve yaygınlaştırılması ile belediye genelinde sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasına yönelik işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla yükümlüdür.	Büyükşehir belediyelerinin yükümlülükleri yine işbirliği ve koordinasyonla sınırlı tutulmuştur. Talebimiz, büyükşehir belediyelerinin yükümlülüklerinin arttırılması ve atık oluşumunu önleme çalışmaları ve sıfır atık yönetimi uygulamalarında direkt olarak taraf olmalarıdır.	Belediyelerin görev ve yetkileri MADDE 8 – GENEL GÖRÜŞ (1) Büyükşehir belediyelerinin yükümlülüklerinin genişletildiği detaylandırılmış bir tanımlama getirilmesi gerekmektedir.
Belediyelerin görev ve yetkileri MADDE 8 – (2) Büyükşehir ilçe belediyeleri, il ve ilçe belediyeleri; a) Yönetmeliğin üçüncü bölümünde belirtilen esaslar doğrultusunda sıfır atık yönetim sistemini kurmak veya kurdurmakla, b) Sıfır atık yönetim sisteminin yaygınlaştırılması ve bu konudaki farkındalığın arttırılmasına yönelik olarak bu Yönetmelikle sorumluluk verilen taraflarla birlikte bilinçlendirme ve eğitim faaliyetleri yapmakla, bu kapsamda düzenlenen faaliyetlere katkı ve katılım sağlamakla, c) Sıfır atık yönetim sistemi ile ilgili gerçekleştirdikleri çalışmalara ilişkin bilgileri 6 aylık dönemler halinde sıfır atık bilgi sistemi üzerinden beyan etmekle, yükümlüdür.	İlgili Maddede tanımlanan Belediyelere ait görevler; Atık yönetimi Mevzuatı kapsamında İlgili Yönetmeliklerde halihazırda tanımlanmıştır. Bu kapsamda yapılan çalışmalarda mevcut yönetmeliklerde tanımlanan hususlara ilave hususların paylaşılması, ilgili Yönetmeliklere atıfta bulunularak tekrarların giderilmesi gerekmektedir. Bu maddede yer alan yükümlülükler Belediyelerin kendi işleyişi için gereklilikleri tanımlamaktadır. Oysa Belediye yetki sorumluluk sahasında bulunan tüm Yönetmelik kapsamında yer alan işletmelerin / kurumların Yönetmelik koşullarına uyması için gerekli altyapının (toplama, taşıma, geridönüşüm, bertaraf vb.) yerine getirilmesi hizmet veren anlayışı ile Belediyelere aittir. Bu bağlamda yetki sorumluluk sahasında uygulamaya katkı ve katılım sağlamaya ilişkin sorumluluklarında görev olarak tanımlanması gerekmektedir. Belediyelerin hazırlayarak Bakanlık tarafından onaylanan atık yönetim planlarının sıfır atık yönetim planı olarak uygulanması konusunda tanımlama ve uygulamanın netleşmesi konusunda ise ayrıntılı esasların tanımlanması gerekmektedir. Bunun yanı sıra belediyelerin hizmet sunduğu nüfus ölçeğinde ve/veya büyükşehir, il, ilçe belediyesi olma durumuna göre mutlaka Çevre Yönetim Birimi Kurması, Çevre Mühendisi çalıştırması yükümlülüğü tanımlanmalıdır.	
Belediyelerin görev ve yetkileri MADDE 8 –	Toplama materyali (poşet, iç mekân kutusu, biriktirme ekipmanı vb.) temininin belediye veya piyasaya süren (yetkilendirilmiş kuruluş) kim tarafından karşılanacağını belirtilmesi gerekmektedir.	

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

<p>(3) Sıfır atık yönetim sistemini uygulayan büyükşehir ilçe belediyeleri, il ve ilçe belediyeleri sıfır atık toplama sistemi kapsamında atıkların toplanması veya toplattırılmasından ve bu doğrultuda toplama altyapısının oluşturulmasından sorumludur.</p> <p>a) Sıfır atık toplama sistemi kapsamında kağıt-karton, cam, metal, plastik ve kompozit türü geri kazanılabilir atıklar ile diğer atıklar farklı poşet veya ekipmanda biriktirilir ve ayrı olarak toplanır. Atık pil, bitkisel atık yağ, atık elektrikli ve elektronik eşya ile diğer geri kazanılabilir atıkların ve büyük hacimli atıkların toplanması için ise toplama noktaları ve Atık Getirme Merkezleri oluşturulur.</p>		
<p>Belediyelerin görev ve yetkileri MADDE 8 – (3) b) Sıfır atık toplama sistemi kapsamında kullanılacak poşet veya ekipmanlarda geri kazanılabilir atıklar için mavi, kompostlanabilir atıklar için kahverengi, cam atıkları için yeşil ve diğer atıklar için gri renk ekipman veya işaretleme kullanılır. Toplama modeli Yönetmeliğin ek-3'ünde, yerleştirilen ekipmanlara atılabilecek atık türlerine ilişkin bilgiler Yönetmeliğin ek-4'ünde yer almaktadır. Konutlar ve kamuya açık alanlarda aşağıda yer alan hususlar çerçevesinde toplama gerçekleştirilir:</p> <p>1) Konutlardan sıfır atık toplama sistemi doğrultusunda atıklar toplanırken geri kazanılabilir atıklar için mavi, diğerleri için gri renk biriktirme</p>	<p>Toplama sisteminde gri renk ekipman kullanımı mevcut sistem ile örtüşmemektedir.</p> <p>1 bendinde tanımlanan atıklar kapsamında cam atıkları için ayrı bir tanımlama yapılması gerekmektedir. Konut içinde camların ayrı toplanmasının sağlanması gerekir.</p> <p>Sıfır atık toplama sisteminde kullanılacak poşet veya ekipmanların renk skalasında geri dönüşebilir atıklar için tek renk mavi olarak belirlenmiştir. Bu durum mavi bayrak standartları ile farklılık göstermektedir.</p>	<p>Gri rengin değiştirilmesi veya biriktirilecek atık grubunun çeşitlendirilmesi, özelleştirilmesi gerekmektedir.</p> <p>Turistik tesislerde uygulamanın mavi bayrak kriterleri doğrultusunda değerlendirileceği belirtilmelidir.</p>

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

<p>ekipmanı veya işaretleme kullanılır. Kurulan toplama sistemi konutlara ilanen duyurulur.</p> <p>2) Cadde, sokak ve kamuya açık alanlarda mavi ve gri olmak üzere ikili set halinde ekipman bulundurulur. İhtiyaca göre cam için yeşil ekipmanlar yerleştirilir. Ekipmanların üzerinde belediye ismi, hangi atıkların atılabileceği yazı ve şekillerle belirtilir.</p>		
<p>Belediyelerin görev ve yetkileri MADDE 8 – (4) 100 bin ve üzeri nüfusa sahip olan büyükşehir ilçe belediyeleri, il ve ilçe belediyeleri, bu Yönetmeliğin üçüncü bölümünde belirtilen esaslar çerçevesinde Sıfır Atık Belgesi almakla yükümlüdür. Diğer belediyeler ise talep etmeleri halinde belge müracaatında bulunur.</p>	<p>Tüm Belediyeler belge kapsamına alınmalıdır. O nedenle bu madde kaldırılmalıdır.</p>	<p>Belediyelerin görev ve yetkileri MADDE 8 – İPTAL</p>
<p>Sıfır atık belgesine sahip yerlerin yükümlülükleri MADDE 9– (1) Sıfır atık belgesine sahip yerler;</p>	<p>Sıfır atık Yönetim Sistemini kuranların çevre mühendisi ile çalışması zorunluluğu tanımlanmalıdır.</p>	<p>Sıfır atık belgesine sahip yerlerin yükümlülükleri MADDE 9– (1) Sıfır atık belgesine sahip yerler; İLAVE) Sıfır atık Yönetim Sistemi kurma ve sürdürme sürecinde çevre mühendisi istihdam etmek</p>
<p>Sıfır atık yönetim sisteminin kurulması MADDE 10 – (1) a) Çalışma Ekibinin Belirlenmesi: Sıfır atık yönetim sisteminin kurulumundan uygulanmasına ve izlenmesine kadar olan süreci takip edecek sorumlu kişi veya kişiler ile çalışma ekipleri oluşturulur.</p>	<p>Çalışma ekibinde koordinasyonun kim tarafından yapılacağı ve ekip üyelerinin yetkinliği belirlenmemiştir.</p> <p>Sıfır atık yönetim sisteminin kurulması, uygulanması ve izlenmesi Çevre Mühendisliği mesleki uzmanlık alanı olduğundan Sürecin Yönetim Sorumlusu Çevre Mühendisi olarak tanımlanmalıdır.</p> <p>Sıfır atık yönetimi sistemini kuracak ve belge başvurusunda bulunacak tesisler için çevre</p>	<p>Sıfır atık yönetim sisteminin kurulması MADDE 10 – (1) a) Çalışma ekibinin belirlenmesi: Sıfır atık yönetim sisteminin kurulumundan uygulanmasına ve izlenmesine kadar olan süreci takip edecek çalışma ekipleri oluşturulur. Sistemin planlanması, eğitim/ bilinçlendirme çalışmaları,sistemin izlenmesi ve çalışma ekibinin koordinasyonu çevre mühendisi tarafından yürütülür.</p>

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

	mühendisi çalışma zorunluluğu ve belediyelerde sıfır atık yönetimi, uygulama ve eğitim faaliyetlerini yürütecek teknik personelin çevre mühendisi olmasının gerekliliği vurgulanmalıdır.	
Sıfır atık belgesine başvuru ve başvurunun değerlendirilmesi MADDE 11 – (2) Sıfır atık belge başvurusunun bina, yerleşke veya belediye için yapılması esastır. Bir bina veya yerleşke içerisinde birden fazla kurum, kuruluş, işletme olması durumunda, o bina veya yerleşke tarafından ortak başvuru yapılabilir.	Ortak Başvuru halinde; Ortak başvuruyu yapacak ve takip edecek, sorumlu olacak kurum/kişi'nin daha net bir şekilde tanımlanması gerekmektedir.	
Sıfır atık belgesine başvuru ve başvurunun değerlendirilmesi MADDE 11 – (5) Sıfır atık bilgi sistemine yüklenen bilgi ve belgelerin değerlendirme için yeterli görülmemesi halinde , il müdürlüğü tarafından yerinde incelemelerde bulunmak üzere komisyon oluşturulur.	Sıfır atık bilgi sistemine yüklenen bilgi ve belgelerin; atık teslim sözleşmeleri, şirket bilgileri haricindeki fiili durumu elektronik ortamda göstermesi mümkün değildir. Ayrık toplama için kullanılan altyapı, tesisin kalitesinin ve işletmenin yeterli olduğuna dair kesin bilgiler sunmaz. Dolayısıyla, EK-6/A ile verilen bilgi ve eki belgeler, EK-7/A Değerlendirme Formu için yeterli değildir. Bu nedenle, sıfır atık bilgi sistemine yüklenen bilgi ve belgeler; değerlendirme öncesinde yerinde inceleme gerektirir. Sonuç olarak il müdürlüğü tarafından yerinde incelemelerde bulunmak üzere komisyon oluşturulmalıdır.	Sıfır atık belgesine başvuru ve başvurunun değerlendirilmesi MADDE 11 – (5) Sıfır atık bilgi sistemine EK-6/A,B formu ile yüklenen bilgi ve belgelere dayalı olarak EK-7/A,B Değerlendirme Formunu hazırlamak üzere , il müdürlüğü tarafından yerinde incelemelerde bulunmak üzere komisyon oluşturulur.
Sıfır atık belgesine başvuru ve başvurunun değerlendirilmesi MADDE 11 – (9) Sıfır atık belgesi Yönetmeliğin ek-7/A ve ek	Belge sınıflandırılması amacının ve hedeflerinin net olarak tanımlanması gerekmektedir. Bu kapsamda belge niteliğine göre teşvik ve benzeri unsurlar belirlenebilir	

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

<p>7/B'sinde yer alan puanlamaya göre en temel seviyeden en yüksek seviyeye doğru gümüş, altın veya platin olarak üç seviyede düzenlenir. Üç seviyeden herhangi biri için gerekli puanın sağlanmadığının tespiti halinde başvuru iade edilir. Başvurusu iade olan yerler gerekli şartları sağlamaları halinde yeniden müracaat edebilir.</p>	
<p>Sıfır atık belgesine başvuru ve başvurunun değerlendirilmesi MADDE 11 – (10) Mevcuttaki sıfır atık belge seviyesinin artırılması talep edilirse, talep sahibi tarafından ek bilgi ve belgeler sıfır atık bilgi sistemine aktarılarak yeni kayıt oluşturulur ve süreç yeniden başlatılır. Yapılacak değerlendirme sonucunda uygun bulunması durumunda belgenin seviyesi yükseltilecek, yeni sıfır atık belgesi düzenlenir.</p>	<p>Belirtilen ilgili bentte seviye artırma talebi olduğu durumdaki sürece detaylı bilgi verilmemiş. Sıfır atık yönetim sistemine kayıttan sonra 1 yıl adapte süresi veriliyor, tekrar yükseltme başvurusunda 1 yıl süre olmamalı, bu bağlamda netlik olmalı.</p>
<p>Sıfır atık belgesinin iptal edilmesi MADDE 12 – (1) Sıfır atık bilgi sistemi üzerinden yapılması gereken beyanları yapmayanlar ile denetimler sırasında sıfır atık yönetim sistemini uygulamadığı ve daha önce yapılan derecelendirme üzerinden verilen belgenin sürekliliğini sağlamadığı tespit edilen yerler uyarılarak en fazla 3 (üç) ay iyileştirme süresi verilir. Verilen süre sonunda;</p> <p>a) Gerekli iyileştirmenin yapıldığının tespit edilmesi durumunda sıfır atık belgesi geçerliliğini sürdürür.</p> <p>b) Gerekli iyileştirmenin mevcut belge seviyesinin sürekliliğini sağlayacak düzeyde</p>	<p>Sıfır atık belgesinin iptal edilmesine dair maddenin ilgili bentleri, şartların gerçekleşmesine veya düzeyine dair aynı ibarelere yer verilerek düzenlenmelidir.</p> <p>Sıfır atık belgesinin iptal edilmesi MADDE 12 – (1) Sıfır atık bilgi sistemi üzerinden yapılması gereken beyanları yapmayanlar ile denetimler sırasında sıfır atık yönetim sistemini uygulamadığı veya daha önce yapılan derecelendirme üzerinden verilen belgenin sürekliliğini sağlamadığı tespit edilen yerler uyarılarak en fazla 3 (üç) ay iyileştirme süresi verilir. Verilen süre sonunda;</p> <p>a) Gerekli iyileştirmenin mevcut belge seviyesinin sürekliliğini sağlayacak düzeyde olduğu tespit edilen yerlerin sıfır atık belgesi geçerliliğini sürdürür.</p>

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

<p>olmadığı tespit edilen yerler, yeniden derecelendirilerek durumuna uygun seviyede sıfır atık belgesi düzenlenir.</p> <p>c) Gerekli iyileştirmenin yapılmadığı tespit edilen yerlerin sıfır atık belgeleri iptal edilir.</p>		<p>b) Gerekli iyileştirmenin mevcut belge seviyesinin sürekliliğini sağlayacak düzeyde olmadığı tespit edilen yerler, yeniden derecelendirilerek durumuna uygun seviyede sıfır atık belgesi düzenlenir.</p> <p>c) Gerekli iyileştirmenin üç seviyeden herhangi biri için gerekli puanı sağlamadığı tespit edilen yerlerin sıfır atık belgeleri iptal edilir.</p>
<p>Sıfır atık belgesinin iptal edilmesi MADDE 12 – İlave</p>	<p>Söz konusu madde kapsamında yürütülen hususlar mevzuatımızda atık yönetimi süreçlerine ilişkin hususlar ile aynıdır. Tespit edilen uygunsuzluklar Çevre Mevzuatı kapsamında cezai hükümlere ve yaptırımlara tabiidir.</p> <p>Belge İptaline ilişkin tanımlamalarda bu hususların bulunmaması yasal çelişki yaratmaktadır.</p> <p>Uygunsuzlukları yasal hale getirmektedir.</p>	<p>Sıfır atık belgesinin iptal edilmesi MADDE 12 – İlave</p> <p>d) Yapılan inceleme ve değerlendirmelerde belirlenen Uygunsuzluklar ile ilgili Çevre Mevzuatı ve İlgili yönetmelik hükümlerine göre değerlendirme yapılır.</p>
<p>Adres veya diğer değişiklik durumları MADDE 13 – (1) Sıfır atık belgesinin alınmasına esas teşkil eden ek-6/A ve ek-6/B formunda yer alan bilgi ve belgelerde değişiklik olması halinde değişikliği takip eden 30 (otuz) takvim günü içerisinde sıfır atık bilgi sistemi üzerinden gerekli bildirimde bulunulur. Yapılan değerlendirme neticesinde söz konusu değişikliğin sıfır atık yönetim sistemini değiştirecek bir durum oluşturduğunun tespit edilmesi durumunda yeniden başvuruda bulunulması istenir ve süreç yeniden</p>	<p>İdare ve sıfır atık adayının yürüteceği işlem adımlarının süresinin mevzuatta verilmesi; atık sürecinin geciktirilmesini önlemek adına gereklidir. Bu nedenle, her bir işlem adımı için azami süreler öngörülmesi ve bu sürelerin aşılması halinde ise idari yaptırımlar uygulanmalıdır.</p> <p>Bilgi ve belgelerde değişiklik olması halinde, bildirim için süre tanınmış ancak, idarece yapılan değerlendirme ve sıfır atık adayının</p>	<p>Adres veya diğer değişiklik durumları MADDE 13 – (1) Sıfır atık belgesinin alınmasına esas teşkil eden ek-6/A ve ek-6/B formunda yer alan bilgi ve belgelerde değişiklik olması halinde, değişikliği takip eden 30 (otuz) takvim günü içerisinde sıfır atık bilgi sistemi üzerinden gerekli bildirimde bulunulur. İdarece 10 iş günü içerisinde yapılan değerlendirme neticesinde söz konusu değişikliğin sıfır atık yönetim sistemini değiştirecek bir durum oluşturduğunun tespit edilmesi durumunda,</p>

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

<p>başlatılır. Değişikliğin bildirilmemesinin tespiti ve tekrar başvuru yapılmaması durumunda, sıfır atık belgesi geçerliliğini yitirir.</p>	<p>yeniden başvuruda bulunması için süre tayin edilmemiştir.</p> <p>Diğer taraftan, EK-6/A,B formunda yer alan bilgi ve belgelerdeki değişiklik; sıfır atık adayının planlı sektörel faaliyetinde yer alan süreçlerden kaynaklanır. Bu nedenle bildirim için değişikliği takibeden 30 takvim gününü beklemenin bir gerekçesi bulunmamaktadır. Değişikliğin olduğu tarihi belgeleyen bir evrakla tevsik edilmek üzere, sıfır atık bilgi sistemi üzerinden gerekli bildirimde değişikliği takibeden günde bulunulmalıdır. İdarece, iş yoğunluğuna bağlı olarak azami 10 iş günü içerisinde değerlendirme yapılabilir.</p>	<p>yeniden başvuruda bulunulması istenir ve süreç yeniden başlatılır. Değişikliğin belirlenen süre içinde bildirilmemesinin tespiti ve tekrar başvuru yapılmaması durumunda, sıfır atık belgesi geçerliliğini yitirir.</p>
<p>Sıfır atık koordinasyon kurulu MADDE 15 – (1) Sıfır atık koordinasyon kurulu sıfır atık sistemi kapsamında kamu kurum/kuruluşları ve ilgili sektör temsilcilerinden oluşur.</p>	<p>TMMOB Çevre Mühendisleri Odası'nın koordinasyon kurulunun paydaşı olmasının sağlanması ve yetkili kuruluşlar ile ilgili yönetmelik maddesiyle kesinleştirilmesi gerekmektedir.</p>	<p>Çeşitli ve Son Hükümler Sıfır atık koordinasyon kurulu MADDE 15 – (1) Sıfır atık koordinasyon kurulu sıfır atık sistemi kapsamında kamu kurum/kuruluşları, Çevre Mühendisleri Odası ve ilgili sektör temsilcilerinden oluşur.</p>
<p>İdari yaptırım MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında, 2872 sayılı Kanun, 5326 sayılı Kanun, 5216 sayılı Kanun, 5393 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuatta öngörülen idari yaptırımlar uygulanır.</p>	<p>İlgili maddede belirtilen cezaların, yetki karmaşası yaşanmaması adına hangi kurumun hangi kuruluşlara hangi kapsamda idari yaptırım uygulayacağını detaylandırılması gerekmektedir.</p>	
<p>EK- 1</p>	<p>Gruplandırmanın yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir.</p> <p>Gruplandırmanın çalışan sayısından bağımsız olarak tanımlanması ve Turizm tesislerinde yıldız sayısına bakılmaksızın uygulanması gerekmektedir.</p> <p>Uygulama verimliliğini arttırmak ve hataları en aza indirmek için termin tarihinin uzatılması</p>	

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

<p>EK-3 TOPLAMA MODELİ</p> <p>BİNA, OFİS, İŞYERİ, KONUT, OKUL, AVM VE BENZERİ YERLERDE İÇ MEKANLARDA</p> 	<p>gerekmektedir.</p> <p>Atık üreten odaklar her biri küçük ölçekte olsa da, (cam, metal, kâğıt ve plastik atıklar) ve (diğer atıklar) olarak toplamak; yerleşim bazında büyük metrajlara ulaşan karışık atıkların ortaya çıkmasına, ayrıştırma maliyetinin artmasına yol açılır. Bu doğrultuda hareket edilirse, sıfır atık hedefinden sapmalara yol açılır.</p> <p>Diğer taraftan, halen devam etmekte olan sıfır atık uygulamalarında cam, metal, kâğıt ve plastik atıkların ayrık olarak toplandığı dörtlü (blok) kumbaralar hazırlanmakta ve harcamalar da oldukça yüksek maliyetlere ulaşmaktadır. Bu konuda bilinçlendirme çalışmaları için resmi eğitimler verilmiş olup, projede belirli bir mesafe de alınmış iken, sıfır atık temel metodolojisinin korunması gerekir.</p> <p>Halen resmi bir WEB sitesinde, OFİS VE ORTAK KULLANIM ALANLARI için kullanılacak biriktirme ekipmanları (kumbara veya konteynırlar) belirtilmektedir. Sitede, “Kâğıt-cam-plastik-metal gibi geri kazanılabilir atıkların kaynağında ayrı olarak biriktirilmesi amacıyla kurum koridorlarına/ortak kullanım alanlarına yerleştirilmesi” için “Dörtlü Geri Dönüşüm Ünitesi” önerilmektedir (http://webdosya.csb.gov.tr/db/sifiratik/menu/sifir-atik-sistemi_20180604124110.pdf)</p>	<p>EK-3 TOPLAMA MODELİ</p> <p>BİNA, OFİS, İŞYERİ, KONUT, OKUL, AVM VE BENZERİ YERLERDE İÇ MEKANLARDA</p>
---	---	---

SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ

EK-3 TOPLAMA MODELİ

YOĞUN MİKTARDA ORGANİK ATIK
OLUŞAN NOKTALARDA (YEMEKHANELER
VE YEMEK HAZIRLAMA BÖLÜMLERİNDE)

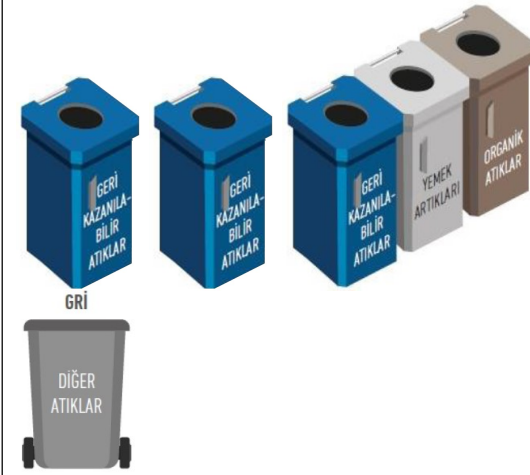

Yemekhaneler ve yemek hazırlama bölümleri gibi yoğun miktarda organik atık oluşan noktalarda oldukça fazla metrajda organik atık üretilmekle birlikte, eşzamanlı olarak tüketilen gıdalardan kaynaklanan ambalajlarından dolayı yüksek miktardaki cam, metal, kâğıt ve plastik atıkların da nihai depolama alanlarına karışık olarak transferine yol açmaktadır. Özellikle tabldot benzeri paket yemeklerin her biri için aynı sayıda aperiatif ve içecek verildiğinden, neredeyse hacim olarak organik atığın çok daha fazlasının ayrıştırılabilir (ayrık toplanabilir) atıklardan oluştuğu görülecektir. Bu nedenle, organik bazlı yemeğın hedef nokta olduğu bir yerde, organik konteynırın da aynı oranda büyük olacağını öngörmek mümkün değildir. İnorganik atıklar için de büyük hacimlerde konteynırların gerekebileceği dikkate alınmak suretiyle toplama modeli öngörülmelidir.

‘Diğer atıklar’ konteynırını; genel olarak etiketlerde belirtilen atık türlerine benzetilemeyen, kullanıcının konteynırını seçemediği hallerde değerlendireceği, daha ziyade geri dönüşmeyen atıkları içeren bir konteynır olarak yemekhane başına bir adet konulması gerekir.

EK-3 TOPLAMA MODELİ

YOĞUN MİKTARDA ORGANİK ATIK
OLUŞAN NOKTALARDA
(YEMEKHANELER VE YEMEK
HAZIRLAMA BÖLÜMLERİNDE)

EK-3 TOPLAMA MODELİ

CADDE, SOKAKLAR GİBİ KAMUYA AÇIK
ALANLARDA

Bina, ofis, işyeri, konut, okul, AVM ve benzeri yerlerde iç mekanlarda uygulanan **ayrıştırılmış atık toplama modelini** uygulayan ve alişan bir kitlenin; cadde, sokaklar gibi kamuya açık alanlarda

EK-3 TOPLAMA MODELİ

CADDE, SOKAKLAR GİBİ KAMUYA AÇIK
ALANLARDA

SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ

 <p>MAVİ KAĞIT / KARTON, CAM, PLASTİK, METAL</p> <p>GRİ DİĞER ATIKLAR</p> <p>YEŞİL CAM ATIKLAR</p>	<p>ayrıştırılabilir atıkları bir arada toplama modeline yönlendirmek; sıfır atık ilkelerinin istikrarlı uygulanmasındaki etkinliği azaltabilir. Her farklı ortamda başka bir modelin uygulanması da, halkın projeyi algılamasını güçleştirmek suretiyle sıfır atık hedeflerine ulaşma takvimini erteleyecektir.</p> <p>Farklı toplama modelleri, atıkların türlerini birleştirmeye değil, atıkların miktar olarak farklı olanlarına uygun konteynırların konulmasına odaklanmalıdır.</p> <p>‘Diğer atıklar’ konteynırı; genel olarak etiketlerde belirtilen atık türlerine benzetilemeyen, kullanıcının konteynırı seçemediği hallerde değerlendirileceği, daha ziyade geri dönüşmeyen atıkları içeren bir konteynır olarak caddede her 500 metrede bir adet konulması gerekir.</p>	 <p>KAHVERENGİ ORGANİK ATIKLAR</p> <p>GRİ DİĞER ATIKLAR</p>
<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER</p> <p>MAVİ KAĞIT / KARTON, CAM, PLASTİK, METAL</p>	<p>“Ayrı biriktirilecek atıklara ilişkin açıklayıcı örnekler”de, ayrıştırılabilir (ayrık toplanabilir) atıklar olarak bilinen (Kâğıt-cam-plastik-metal) atıkları bir arada toplayan mavi bir konteynırın gösterilmesi; ayrık toplama ilkesini en başından çelişkiye düşürmektedir. Bugüne kadar yapılan eğitim ve uygulamanın tersine, kaynağında ayrıştırmanın aksine bir yürütme süreci olarak değerlendirilmelidir.</p> <p>Diğer taraftan, genel olarak ambalaj kutularının konulduğu ayrıştırılabilir (ayrık toplanabilir)</p>	<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER</p> <p>MAVİ ATIKLAR (KÂĞIT-CAM-PLASTİK-METAL)</p>

SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ

	<p>atıklar (Kâğıt-cam-plastik-metal); içlerindeki organik kalıntılar nedeniyle sinek ve koku sorunlarına yol açarlar. Bu nedenle, organik kalıntıların aktarılacağı bir konteynırın, karışık toplama konteynırı yanında bulundurulması gerekebilir.</p> <p>Ambalaj malzemesinden de anlaşılacağı üzere, asitli veya gazlı sıvılar metal ambalaja, organikler folyo veya plastik kaplı kâğıt ambalaja, kimyasallar cam veya plastik ambalaja konulabilmektedir. Farklı atık malzemelerin kalıntılarının birbiri ile etkileşime geçerek, tehlikeli ürünlere dönüşmesi, bulunduğu ortamı veya ayrıştırma işlemini tehlikeye atması da beklenir.</p> <p>Birlikte toplanan metal, cam malzemeler daha küçük parçalara ayrılarak bulunduğu kabı ve veya ayrıştırma işlemini riske atabilir. Cam kırıkları, ayrıştırma sırasında yaralanmalara yol açabilir.</p> <p>AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER (EK-4) tablosundaki her bir modele ait sayfada, atık adına atfen bir başlık bulunmalıdır: "1-MAVİ ATIKLAR (KÂĞIT-CAM-PLASTİK-METAL)"</p>	
EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER	Tüketici kullanımından ve de tekstil endüstrisinin üretim süreçlerinden sonra ortaya	EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER 2-TEKSTİL ATIKLARI

SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ

(20 01 11 -Tekstil ürünleri, ...)

Atılabilecek Atık Örnekleri

(paçavra olmuş tekstil malzemeleri, ...)

çıkın maddeler, tekstil atıkları; suni iplik fabrikalarının çıkardığı atıklar, tekstil imalatlarının atıkları, tüketicilerden çıkan tekstil atıklarıdır. Ülkemizde önemli bir yeri olan tekstil endüstrisinde de çok çeşitli atıklar ortaya çıkmaktadır. Tüketim öncesi ya da tüketim sonrası olarak sınıflandırılan tekstil atıkları, üretimden kaynaklanan her türlü lif, iplik ve kumaşlardan oluşabileceği gibi, tüketimden kaynaklananlar ise daha büyük bir çeşitliliğe sahiptir.

Evsel atık ve endüstriyel atıklar birlikte değerlendirildiğinde Türkiye’de her yıl yaklaşık olarak bir milyon ton civarında geri kazanılabilir nitelikte tekstil atığının ortaya çıktığı görülmektedir.

Atık elbiseler, iplikler ve kumaşlardan, iplik hammaddesi üreten makineler uygulamaya konulmuştur. Yaygınlaşan bir şekilde üretilen tekstil malzemelerinin belli bir oranı, geri kazanılmış elyaftan yapılmaktadır.

Diğer taraftan, tekstil endüstrisi atıklarının yalıtım amaçlı izolasyon maddesi olarak hem kompozit oluşturarak hem de şilteler halinde (ara boşluklara) uygulanabileceği ortaya konmuştur. Tekstil atıklarının binalarda kullanımıyla hem binada esneklik sağlanmış hem de doğal lifler kullanılarak daha sağlıklı ve konforlu yapılar inşa edilecektir.

Dolayısıyla, (20 01 11 -Tekstil ürünleri) olarak

(20 01 11 -Tekstil ürünleri, ...)

Atılabilecek Atık Örnekleri

(paçavra olmuş tekstil malzemeleri, ...)

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

	<p>verilen atıkların, geri dönüşmeyen atıklar kapsamında ele alınması, ekonomik bir yöntem değildir.</p> <p>Diğer taraftan, satın alındıktan sonra kullanım ömrü biten veya giyilemeyecek düzeydeki tekstil atıklarının, belediye giysi geri kazanım konteynırlarına konulması etik olmadığından, organik atıkların içine yönlendirilmektedir. Bu nedenle, yerleşim bölgelerinde belirli noktalara düşük yoğunlukta tekstil atıklarının konulabileceği konteynırların eklenmesi gerekmektedir.</p> <p>Ref: 1-Tekstil Geri Kazanım Sektörü Raporu, Uşak TSO, 2014 2-Tekstil Katı Atıklarının Geri Dönüşümü ve Yalıtım Malzemesi Olarak Değerlendirilmesi, SDÜ.</p> <p>AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER (EK-4) tablosundaki her bir modele ait sayfada, atık adına atfen bir başlık bulunmalıdır: "2-TEKSTİL ATIKLARI"</p>	
<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER</p>	<p>Atılabilecek atık örnekleri olarak verilen yemek ve yemek hazırlama atıkları, Ekmek ve hamur atıkları; organik toplama modelinde değerlendirilmiş olup, "organik" adıyla etiketlenmiş bir konteynırda zaten toplanmaktadır. "Diğer Atıklar" konteynırı, geri dönüşmeyen atıkları toplayan bir</p>	<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER 3-DİĞER ATIKLAR</p>

SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ

<p style="text-align: center;">GRI</p> <p>Atık Kodu (20 01 08 - Biyolojik olarak bozunabilir mutfak ve kantin atıkları, ...)</p> <p>Atılabilecek Atık Örnekleri (Yemek ve Yemek hazırlama Atıkları, Ekmek ve hamur atıkları, ...)</p>	<p>sistemdir. Geri dönüşebilir atık olarak kullanılabilen bir atığın, az miktarda olduğu yerler için, farklı atık kategorisinde değerlendirilmesi, ayrıştırılmış toplama ilkesi ile çelişmektedir.</p> <p>Esasen yerleşim merkezlerindeki herhangi bir yerde organik atık oluşabileceğinden, her birimde bir adet organik konteynır bulunmaktadır. Bu nedenle, miktara bağlı konteynır türünün uygulanması, sıfır atık ilkesi ve ekonomik değer bakımından uygun görülmemektedir.</p> <p>Yemek ve yemek hazırlama atıkları, Ekmek ve hamur atıkları; “Pişmiş yemek atıkları (küflenmemiş ve soğuk olarak çok az miktarda)” atıklarına benzer olarak, organik konteynırlarda biriktirilecek atık olarak değerlendirilmelidir.</p> <p>Atık Kodu olarak verilen (20 01 08 - Biyolojik olarak bozunabilir mutfak ve kantin atıkları); organik toplama modelinde değerlendirilmiş olup, kendi adına etiketlenmiş bir konteynırda zaten toplanmaktadır. Biyolojik olarak bozunabilir mutfak ve kantin atıkları, organik konteynırlarda biriktirilecek atık olarak değerlendirilmelidir.</p> <p>AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER (EK-4) tablosundaki her bir modele ait sayfada, atık adına atfen bir başlık bulunmalıdır:</p>	<p style="text-align: center;">KAHVERENGİ</p> <p>Atık Kodu (20 01 08 -Biyolojik olarak bozunabilir mutfak ve kantin atıkları, ...)</p> <p>Atılabilecek Atık Örnekleri (Yemek ve Yemek hazırlama Atıkları, Ekmek ve hamur atıkları, ...)</p>
--	---	--

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER</p> <p style="text-align: center;">KAHVERENGİ</p> <p>“Atılmaması Gereken /Ayrı biriktirilmesi Özel Atıklar”</p>	<p>"3-DİĞER ATIKLAR"</p> <p>Bu tablonun Organik Atıklar satırında yer alan “Atılmaması Gereken /Ayrı biriktirilmesi Özel Atıklar” kolonu; diğer atık modelleri için verilen örneklerde bulunmamaktadır. Tablolar, atılabilecek örneklere odaklanmakta, atılmayacaklar ise başka bir tabloda zaten yer almaktadır. Tabloların yanlış okunması halinde, hatalı konteynır kullanımı ile karşılaşılır.</p> <p>Bu nedenle, “Atılmaması Gereken /Ayrı biriktirilmesi Özel Atıklar” kolonu yer almamalıdır.</p> <p>AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER (EK-4) tablosundaki her bir modele ait sayfada, atık adına atfen bir başlık bulunmalıdır:</p> <p>"4-ORGANİK ATIKLAR"</p>	<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER</p> <p>4-ORGANİK ATIKLAR</p> <p style="text-align: center;">KAHVERENGİ</p>
<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER</p> <p>ÖZEL ATIKLAR</p> <p>Atık Kodları Atık Görselleri Atılabilecek Atık Örnekleri</p>	<p>Özel atıklar; atık pıl, bitkisel atık yağ, tıbbi atık, tehlikeli atık, elektronik atık olarak ayrı alt tablolarda kendi başlıklarıyla birlikte verilmelidir. Çünkü atık kodları ve atılabilecek örnekler karışık liste olarak verildiğinden, kullanıcı dostu bir tablo ile mevzuatın uygulanmasını kolaylaştırır.</p> <p>AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER (EK-4) tablosundaki Özel Atıkların her biri için bir başlık bulunmalıdır.</p>	<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER</p> <p>5-ÖZEL ATIKLAR 5.1-ATIK PİL</p> <p>Atık Kodları Atık Görselleri</p>

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

		<p>Atılabilecek Atık Örnekleri</p> <p>5.2-BİTKİSEL ATIK YAĞ</p> <p>Atık Kodları Atık Görselleri Atılabilecek Atık Örnekleri</p> <p>5.3-TIBBİ ATIK</p> <p>Atık Kodları Atık Görselleri Atılabilecek Atık Örnekleri</p> <p>5.4-TEHLİKELİ ATIK</p> <p>Atık Kodları Atık Görselleri</p>
--	--	--

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

		<p>Atılabilecek Atık Örnekleri</p> <p>5.5-ELEKTRONİK ATIK</p> <p>Atık Kodları Atık Görselleri Atılabilecek Atık Örnekleri</p>
<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER</p> <p>ÖZEL ATIKLAR</p> <p>(ilave)</p>	<p>floresan lamba içerisinde bulunan cıva buharı ile elektrik akımının birleşmesi ile ışık yayar. Floresan lamba bozulduğunda dışarıya çöpe atılırsa içinde bulunan cıva, çevreye büyük ölçüde zarar verecektir. İmha işlemi sırasında bir vakum motoru aracılığı ile meydana gelen cam tozları ve cıva buharı filtrelenir. Bundan sonra ortaya çıkan malzemenin arıtılması için torba, parçacık ve cıva filtrelerinden geçirilir. Bu sayede lambada bulunan cıva maddesinde %80 oranında geri dönüşüm edilir. İmha işlemini yapacak firma, Bakanlık Belgesine sahip olmalıdır (e-atik@eag.com.tr).</p> <p>Floresan lambalar, kırılabilir cam malzemeli olup, özel konteynırlar gerektirdiğinden, toplama ve geri kazanım maliyeti yüksektir. Ancak ayrı toplanmadığı sürece, hacim azaltma amacıyla kırılarak atıldığından, diğer atık</p>	<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER</p> <p>ÖZEL ATIKLAR 5.6-FLÜORESAN LAMBALAR VE DİĞER CIVA İÇEREN ATIKLAR</p> <p>Atık Kodları Atık Görselleri Atılabilecek Atık Örnekleri</p>

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

	<p>malzemeleri de etkiler, bünyesindeki civanın yayılmasına yol açabilir.</p> <p>Floresan lambalar için konteynır standardı getirilerek, konulacak yerleri ve örneklerinin “Özel Atıklar” alt tablosunda yer alması sağlanmalıdır.</p>	
<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER ÖZEL ATIKLAR</p> 	<p>Belediyelerin caddelere yerleştirdiği “Giymiyorsan Giydir” ibareli giysi konteynırları, tekstil malzemelerinin yeniden (ikinci el) bedelsiz kullanımına yönelik olarak başarılı bir şekilde uygulaması devam etmektedir. Bu sistemin, sıfır atık projesi kapsamına alınıp yaygınlaştırılarak devam ettirilmesi yararlı görülmektedir.</p>	<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER ÖZEL ATIKLAR 5.7-GİYSİ GERİ KAZANIMI</p>
<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER ÖZEL ATIKLAR</p>	<p>Belediyesi tarafından kurulan ALO MOLOZ HATTI ile ev ve işyerlerindeki küçük çaplı tadilatlardan çıkan molozları toplama hizmeti verilmektedir. Konut veya işyeri tadilatından kaynaklanan inşaat atıkları veya molozlar, ilgili belediyesinin belirlediği belirli günlerde tayin edilmiş yerlerden alınarak nihai depolama sahasına transfer edilmektedir. Hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları bertaraf ücret tarifesi Meclis kararıyla, ton başına belirlenmektedir.</p>	<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER ÖZEL ATIKLAR 5.7-MOLOZ ATIKLARI</p>

SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ

(17 01 06* Tehlikeli maddeler içeren beton, tuğla, kiremit ve seramik karışımları ya da ayrılmış grupları)

(17 01 07 Tehlikeli maddeler **içermeyen** beton, tuğla, kiremit ve seramik karışımları ya da ayrılmış grupları)

Genel olarak "Moloz dökmek yasaktır" ibaresi ile yapılan yönlendirmeler; yeterli zabıta denetimi mümkün olmadığından yürütülememekte, büyük inşaatlar hariç belediyesine üstlenilmektedir.

Belediye bünyesinde oluşturulan moloz denetim ekipleri, kaçak dökümlerin engellenmesi amacıyla rutin kontroller yapmakta, Döküm alanlarının dışındaki yerlere hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları döken şahıs ve tüzel kişiler tespit edildiğinde, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 41-4 maddesine göre para cezaları uygulanmaktadır.

Orman alanı, dere yatağı, yol kenarı gibi boş alanlara gelişigüzel döküm yapanların araç bilgileri (plaka, model vs.) "Alo Atık Hattı"na bildirilmesi istenmektedir.

Ancak bazı atık sahipleri, ilçe belediyelerine çuval başı ücret ödeyip ya da yasal döküm alanlarına transfer etmekten kaçınmakta; molozları kendi araçlarına ya da kiraladıkları kamyonetlere doldurup rastgele döküm yapmaktadırlar.

Sıfır atık sistemi kapsamında moloz dökümünün kayıt altına alınması, izleme ve denetimi ile yaptırımlarının ele alınması gerekmektedir. Belediye moloz araçlarının

(17 01 06* Tehlikeli maddeler içeren beton, tuğla, kiremit ve seramik karışımları ya da ayrılmış grupları)

(17 01 07 Tehlikeli maddeler **içermeyen** beton, tuğla, kiremit ve seramik karışımları ya da ayrılmış grupları)

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

	<p>üzerine telefon ve maliyetlerin yazılması, sitelerin yönetimlerine bilgilendirme yapılması atık denetim etkinliğini artıracaktır. Öncelikle tüm inşaat veya tadilatların belediyesine bildirilmesinin sağlanması, CBS ile çevrimiçi izlenmesi ve denetimi ile atıkların nihai depolama yerine ulaştırılması gerekmektedir.</p>	
<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER</p> <p>ATIK GETİRME MERKEZİ</p> 	<p>ATIK GETİRME MERKEZİ'nin işleyiş şeması ile birim adlarının verilmesi uygun görülmektedir.</p>	<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER</p> <p>ATIK GETİRME MERKEZİ</p>
<p>EK-5 SIFIR ATIK BELGE SÜRECİ</p> <p>Sıfır atık belge sürecinde son bölümde "başvuru sahibi tarafından belge ücreti yatırılır" denilmektedir</p>	<p>Sıfır atık yönetim sisteminin kurulması için verilecek olan belge bir ödül veya teşvik mahiyetinde olmalı ve belge için ücret alınmamalıdır.</p>	<p>Ek-5 : SIFIR ATIK BELGE SÜRECİ</p> <p>"Başvuru sahibi tarafından belge ücreti yatırılır" aşaması Taslak metinden çıkarılmalıdır.</p>
<p>EK-6/A,B BELGE BAŞVURUSUNDA İSTENEN BİLGİ VE BELGELER</p> <p>...</p>	<p>EK-6/A,B; Atık üreticisi yerin, sıfır atık sistemine ilk geçişinin mevzuata uygun olup olmadığı hakkında büro (çevrimiçi) değerlendirmesi veya denetimini sağlar. Bu nedenle, ilk aşamada sisteme girilen bilgi veya belgelere ait beyanların doğruluğu yerinde teyit edilmelidir.</p> <p>EK-6/A,B kapsamında Mavi ve gri biriktirme ekipman bilgileri istenmektedir. Genel olarak</p>	<p>EK-6/A,B BELGE BAŞVURUSUNDA İSTENEN BİLGİ VE BELGELER</p> <p>(EK-7/A,B kriterlerini sağlamak üzere)</p> <p>...</p> <p>1. Yerleştirilen tüm biriktirme ekipmanlarına ilişkin bilgiler:</p>

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

1. Yerleştirilen tüm biriktirme ekipmanlarına ilişkin bilgiler:

Atık Türü/Türleri*	Ekipman Adedi	Toplam Hacmi (lt)
...		

2. Mavi ve gri biriktirme ekipmanı bilgileri

Ekipman/Kişi sayısı**	Ekipman/Mesafe(m)***
...	

(Kâğıt-Cam-Plastik-Metal) atıklar, yerleşim yerlerinden yoğun olarak üretilen atıklar olup, sıfır atık sistemindeki geri dönüşümün odak noktasıdır.

MAVİ ATIKLAR (Kâğıt-Cam-Plastik-Metal) adıyla atıkları bir arada toplayan mavi bir konteynirin gösterilmesi; ayrık toplama ilkesini en başından çelişkiye düşürmektedir. Bugüne kadar yapılan eğitim ve uygulamanın tersine, **kaynağında ayrıştırmanın aksine bir yürütme süreci** olarak değerlendirilmelidir.

Biriktirme ekipmanları ve tanıtım materyallerinde halen bir **renk skalası** uygulanmaktadır. Renklerin insanların algısı üzerinde büyük etkisi olduğundan ve uygulamada standarda erişmek adına oluşturulan renk skalasına göre;

- Kâğıt-karton atıkları için mavi,
- Plastik atıklar için sarı,
- Cam atıklar için yeşil,
- Metal atıklar için gri,
- Organik atıklar için kahverengi,
- Geri dönüşemeyen atıklar için siyah, renk ile gösterilmektedir.

Sıfır Atık sistemindeki tüm belgelerde aynı renk skalasının kullanılması, işletme ve idari yürütmeyi hızlandıracaktır.

Atık Türleri*	Ekipman Adedi	Toplam Hacmi (lt)
Kâğıt		
Plastik		
Cam		
Metal		
Organik		
Gerİ Dönüşmeyen		

2. Biriktirme ekipmanı bilgileri

Biriktirme Ekipmanı (Kumbara /Konteynir)	Ekipman /Kişi sayısı**	Ekipman /Mesafe (m)***
Kâğıt		
Plastik		
Cam		
Metal		
Organik		
Gerİ Dönüşmeyen		

**EK-7/A,B
SIFIR ATIK BELGESİ DEĞERLENDİRME
FORMU**

Sıfır atık Belgesi talep etsin veya etmesin, **EK-7/A,B** formu kapsamındaki kriterler uygulanmadığı sürece, sıfır atık sisteminin

**EK-7/A,B
SIFIR ATIK BELGESİ DEĞERLENDİRME
FORMU**

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

<p>...</p> <p>Ön Şartlar</p> <p>Kriter:</p> <p>3. Her 10 mahalleye 1 adet mobil atık getirme merkezi yerleştirilmesi (6360 sayılı Kanun ile köyden mahalle olan yerler için her 20 mahalleye 1 mobil atık getirme merkezi)</p>	<p>sistem gereklerine uygun yürütüldüğü teyit edilemez. Bu nedenle EK-6/A,B belgelerinin, EK-7/A,B kriterlerini sağlamak üzere sisteme girildiği dikkate alınarak, EK-6/A,B ile EK-7/A,B değerlendirmelerinin bir bütün olarak yürütülmesi gerekir.</p> <p>EK-7/A,B kriterleri, EK-6/A,B ile görsellere eklenen belgeler üzerinden değil, yerinde inceleme yapılarak değerlendirilmelidir. Çünkü sıfır atık sistemi; ilgili yerdeki somut ekipmanlara dayalı olduğu kadar, uygulayıcı odak noktanın da işletmesiyle yürütülebilmektedir. Sıfır atık belgesi, işletmenin sürekliliği ile özellikle ilgilidir. Bu nedenle, Komisyon incelemesi, bir “yersel tetkik tutanağı”nın tespitlerine dayalı olmalıdır.</p> <p>Belediye Geneli İçin Sıfır Atık Belgesi Değerlendirme Formu (EK-7/B)’nin Ön Şartlarındaki 3. Kriter; mahalle birimlerine ‘Mobil Atık Getirme Merkezi’nin yerleştirilmesini kapsamakta olup, (6360 sayılı Kanun ile köyden mahalle olan yerler) için farklı uygulama öngörmektedir. Söz konusu kanun kapsamına giren mahalleler, bağlandığı idari üst birimden mesafeli olduğu kadar, aynı kent içinde konumlu olanları da bulunmaktadır. Bu nedenle kanun dönüştürülen mahalle bazlı ayırım yerine, mahalle büyüklüğü veya sıklet merkezine (kent inmar alanına) mesafesi dikkate alınarak ‘Mobil Atık Getirme Merkezi’nin yerleştirilmesi gerekir.</p>	<p>EK-7/A,B Formuna ait Komisyon incelemesi, bir “yersel tetkik tutanağı”nın tespitlerine dayalı olmalıdır.</p> <p>...</p> <p>Ön Şartlar</p> <p>Kriter:</p> <p>3. Mahalle büyüklüğü veya sıklet merkezine (kent inmar alanına) mesafesine göre 1 adet mobil atık getirme merkezi yerleştirilmesi</p>
--	---	--

**SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖRÜŞLERİ**

<p><u>EK-7/B:</u> <u>1. Kriter:</u> "Bakanlığın belirlemiş olduğu esaslara uygun ve her 250.000 nüfusa bir adet olacak şekilde 1. Sınıf Atık Getirme Merkezi/Merkezlerinin kurulmuş olması " denilmektedir.</p>	<p>Büyükşehir ilçe belediyelerinde merkezi bir yerde tüm halka hitap edecek şekilde 1 . Sınıf Atık Getirme Merkezi yeri belirlemek oldukça zor olmaktadır.</p>	<p>1 . Sınıf Atık Getirme Merkezi sayısını artırmak yerine nüfusa bağlı olarak mobil atık getirme merkezlerinin sayıları artırılmalıdır.</p>
<p><u>EK-7/B:</u> <u>2. Kriter:</u> "En az ikili toplama sistemi kapsamında atıkların ayrı biriktirilmesi için oluşan atık miktarını karşılayacak kapasiteye sahip olacak şekilde; 400.000 ve üzeri nüfusa sahip belediyelerde her yüz konuta en az bir set halinde biriktirme ekipmanı veya her 400 metrede en az bir set halinde biriktirme ekipmanı yerleştirilmelidir" denilmektedir.</p>	<p>Sokaklara atıkların toplanması için biriktirme ekipmanı yerleştirdiğinde ya içerisindeki atıklar sokak toplayıcıları tarafından alınmakta ya da konteynerler çalınmaktadır. Bu sebeple atıkları kapıdan toplama programı dahilinde toplanmakta veya güvenli noktalara atıklar için biriktirme ekipmanı yerleştirilmektedir.</p>	<p>Biriktirme ekipmanları güvenli noktalara bırakılmalıdır.</p>